

naša luč

1992
marec
3

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

sodražica, loški potok, ribnica

Danes jo bom mahnil v Loški potok. Rad bi videl to slovensko posebnost, ko kraja z imenom Loški potok sploh ni, marveč se več vasi združuje v ta pojem. V knjigi berem: „Skupina šestih gručastih vasi v kraški kotanji na planoti med Ribniškim poljem in Loško dolino.“

Zanima me posebej Hrib, kjer se je začel sploh prvi upor proti revoluciji na Slovenskem.

Pot skozi **Pijavo gorico**, pa naprej skozi gozdove pred Turjakom in skozi **Velike Lašče** mi je še iz vojnih časov pri srcu, saj me veže nanjo nekaj spominov. Kajpada je sedaj ta cesta asfaltirana in po njej je užitek voziti.

● Takoj za Žlebičem je treba zaviti z glavne ceste proti Sodražici. **Sodražica** je pomembna vas v širokem delu doline Bistrice, središče ribniškega suhorobarstva.

Tu obiščem eno svojih nekdanjih vernic v Nemčiji, go. M., ki se je sem prisožila iz Loškega potoka, spoznala sta se pa, če prav vem, na tujem. To je primer dveh zdomcev, ki sta svoje zdomstvo pametno

izkoristila. Prihranke iz tujine sta vtaknila v malo kmetijo doma. Življenje sta dala štirim otrokom in jih lepo vzgojila. Oba poštena in delavna se dajeta družini. Otrokom ne bo težko iz njunega zgleda črpati moč za svoje kasnejše samostojno življenje.

● Naprej v **Loški potok**, oddaljen 12 km. Lepa je ta pokrajina. Prva večja vas, ki jo vidim na desni v dolini, je Retje, kmalu za njo pa Hrib. Avto pustim sredi vasi.

Iz knjig vem, da je ta gručasta vas gospodarsko in kulturno središče Loškega potoka. Stoji na pobočju Martinovega vrha in na dolinskem pragu med Retjiško in Travniško (Potoško) uvalo ob griču Tabor.

Najprej poiščem svojo bivšo vernico iz Nemčije go. Š. Doma je s Štajerskega. Na tujem se je spoznala s tukajšnjim domačinom.

Skupaj s svojo taščo me sprejme nadvse ljubeznivo. Mož še vedno dela v Nemčiji, prihaja pa ob koncu tedna domov. Imata tri otroke. Je zadovoljna in kot vidim, zelo skrbna žena in mati. Seveda se ji v teh letih, odkar je nisem videl — tega je že več kot dvajset let — zarisala v obraz kakšna guba in gubica, a se najbrž tudi jaz nisem pomladil.

Več, kot mi o ge. Š. pove njena devetdesetletna tašča, mi ne bi

mogel nihče: „Moja snaha je tako dobra, da bi si boljše ne mogla želeti.“

● S ceste se mi nudi na **Tabor** mogočen pogled. Lega cerkve na vrhu hriba je enkratna. Samoposebi mi prihaja spoznanje, da je ta cerkev kot ustvarjena za upor slehernemu nasilju. Zato ni prav nič začudljivo, da se je okrog nje zbrala prva skupina upornikov revoluciji (že 15. maja 41). Kajpada so bili za to potrebni tudi ljudje, ki so mislili svobodno.

Vzpnem se na Tabor. Vstopim v župnijsko cerkev sv. Lenarta. Postavili so jo bili že leta 1670. Oltarni podobi predstavljata sv. Lenarta in sv. Janeza. Pomolim za mlado slovensko demokracijo, ki se je začela pravzaprav rojevati prav tu že med vojno.

Na pokopališču je zgrajena cerkev sv. Barbare iz leta 1676. Pred glavnim pročeljem stoji ploščati zvonik z odprtimi linami.

Loški potok so menda naselili pastirji iz Loške doline. Privabila jih je prijazna dolina na obeh straneh Tabora. Vendar kljub svoji zatišni legi ni bil kraj varen pred turškimi napadi. Zato so domačini v 16. stoletju zgradili vrh griča močan tabor. Od njega je ostal napol porušen okrogel stolp.

● Vračam se v Sodražico do glavne ceste in potem navzdol v **Ribnico**. Ta je znana po suhorobarstvu, lončarstvu in ne nazadnje po svojem narečju.

Oglasim se pri svojem bivšem verniku g. T. Mož je zelo podjeten. Vesel sem ljudi, ki si znajo življenje urediti tako, da „dajo cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega“.

on

bo še

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
Črnomelj, zemljepisno središče
Bele krajine
(foto Mirko Kambič)

vretje v slovenskem prostoru

Mladi neodvisni Sloveniji zvezde v mednarodnem svetu niti ne kažejo neugodno. Res ji še manjka najvažnejše priznanje, priznanje ZDA, kar ji bo šele prižgalo zeleno luč v svetovne denarne organizacije, a tudi to menda ni več tako daleč. Čisto drugače pa kažejo zvezde znotraj slovenskega prostora.

Najprej je tu socialna stiska: meja, pri kateri je še možno preživeti, vsak dan bolj upada, s tem se pa krog brodolomcev vsak dan veča. Inflacija in brezposelnost. To je pač pojav v vseh državah, ki so se znebile rdečega diriganega gospodarstva in prehajajo na tržno. Čudežev kajpada ni mogoče delati. Najbolj žalostno in perverzno je pri vsem tem to, da ovirajo vozu pot iz blata tisti, ki so ga zapeljali vanj, „prejšnji“ tovariši. Vladi nastavljajo zapreke, kjer se le da, da bi dokazali, da so samo oni sposobni resničnih rešitev. Kot da ne bi svoje „sposobnosti“ dokazali že v preteklih 45 letih.

Dalje je tu kriza vrednot, ki je sicer ni čutiti v žepih, ki je pa neprimerno hujša kot socialna in gospodarska kriza. Tudi to je katastrofalna dediščina prejšnjega sistema. Za revolucijo je bila vrednota vse tisto, kar ji je pomagalo v sedlo, torej tudi najbolj nepoštena sredstva. Ta lestvica vrednot je žal še danes prisotna v mnogih slovenskih glavah.

Če od teh „vrednot“ omenimo samo laž: Naravnost neverjetno je, kako močno, dosledno in z lažmi napadajo sredstva javnega obveščanja vlado, istočasno pa povečujejo tiste na oblasti, pri katerih vedno znova pokuka na dan njihova rdeča preteklost. Da napadajo vlado celó njeni ministri — ki pa nimajo toliko poguma, da bi iz nje izstopili — je poglavje zase. Posebna tarča napadov je predsednik vlade Peterle: kot da se je vsa levica zaklela proti njemu. Njegov glavni greh je, da je krščanski demokrat. Da se ti napadi dogajajo v prostoru, kjer se več kot 70 % občanov priznava za verne, je nadvse začudljivo.

Bližajo se volitve. Demokratično usmerjene stranke čaka trd boj. Čas sicer dela zanje, a slovenski prostor je s protivrednotnim mišljenjem preveč zastrupljen, da bi se sadovi časa na volji volilcev že ugodno odražali. „Tovariši“ dobro vedo, da množice hočejo biti varane.

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Avstrija 170 šil.
Anglija 11 fun.
Belgija 635 fran.

Francija 106 fran.
Italija 24.000 lir
Nizozemska .. 35 gld.
Nemčija 30 mark
Švica 27 franc.
Švedska 115 kron
Avstralija 26 dol.
Kanada 23 dol.
ZDA 20 dol.
Slovenija 800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne in posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUCI.

PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

strah ima velike oči

V zadnjem času smo vsi z veliko napetostjo in nestrpnostjo pričakovali mednarodno priznanje naše samostojne Slovenije. Ugibali smo, kdo se bo prvi ojunčil in nam „dal pravico“, da smo samostojna država.

Na obeh fotografijah razvaline velikega kartuzijanskega samostana iz 12. stoletja v Žičah, blizu Slovenskih Konjic — priče slovenskega krščanstva.

Glej ga šmenta, vsa naša premišljanja in napovedi je postavil na glavo Vatikan, ta nebodigatreba! Navadno je ta državica takrat, ko svet priznava kakšne mednarodne spremembe, čisto na repu. Sedaj pa je kot nalašč postavil vsa naša ugibanja na glavo.

Kajpada bi nas moralo to razveseliti, a žal, ni bilo tako. Vsaj pri vseh ne. Preveč nepričakovano je bilo vse skupaj in pri tem in onem nezaželeno. Naš zunanji minister je z največjo muko povedal, da nas je Vatikan priznal, a ta „priznanja se bodo seveda vrstila, to je samo eno od mnogih“. Bil je očitno nezadovoljen in v zadregi. To priznanje mu je zmešalo štrene. Ko bi bilo mogoče to sporočilo obiti? K sreči se ga ni dalo.

Ta presneti Vatikan mu je pa, namesto da bi uvidel, kako ga je vsaj za našega zunanjega ministra polomil, skuhal še hujšo. Odločil se je, da bo navezal s Slovenijo diplomatske stike na najvišji ravni in da bo torej poslal v Ljubljano nuncija, Slovenija bi pa morala v tem primeru odpreti v Vatikanu svoje veleposlaništvo. In zgodilo se je kot v Levstikovem Martinu Krpanu. Ko odhaja Krpan z dunajskega dvora, mu cesar Janez zaželi: „Pa srečno hodi!“ Minister Grega pa nič. Tudi naš minister na vatikansko ponudbo — nič.

Oziroma še slabše: nič takšnega, kar smo Slovenci pričakovali. „To moramo še pošteno premisliti,“ je rekel. Zajec je tičal za posebnim grmom. Če namreč Slovenija naveže z Vatikanom stike na najvišji ravni, se utegne zgoditi, da bo postal njegov nuncij dekan diplomatskega zbora. To bi bilo pa za našega laično usmerjenega zunanjega ministra le malo preveč.

Ta njegov pomislek bi bil končno še nekako razumljiv. Nerazumljiva je bila njegova naslednja poteza. Rekel je namreč, da je v pretežno katoliških deželah nuncij dekan diplomatskega zbora, to pa za Slovenijo nekako ne gre. Kot bi hotel reči: že z vernim pred-

sednikom vlade imamo več kot dovolj sitnosti in naperjamo vse sile, da bi se ga znebili. Zdaj naj si pa nakopljemo na glavo še vernega zastopnika tuje države in to celo kot dekana diplomatskega zbora, ki se ga kot takega kasneje sploh ne bomo mogli več znebiti. . . . Ne, ne, tako preprosto ta stvar ne bo šla. To moramo res temeljito premisliti. Le kaj vse si ti „farji“ upajo! Tega seveda javno ne sme reči, ker se ne spodobi, posebno za zunanjega ministra ne. Lepše je slišati: „To moramo premisliti.“

Sedaj pa jaz premišljam. V pretežno katoliških državah bi utegnil biti nuncij dekan diplomatskega zbora. Kako bi bilo s to stvarjo pri nas?

Če zgodovina ne laže, smo postali Slovenci kristjani v dobi prve slovenske države Karantanije. O tistem času poje Prešeren v Krstu pri Savi-

kakor kolo

Opa nekega samostana so vprašali, kako je mogoče, da lahko menihi živijo skupaj kljub temu, da so si med seboj tako različni.

„To je tako kot pri kolesu,“ jim je odgovoril. „Zunanji del kolesa, platišče, obdaja kolo, a ga le na videz drži skupaj. Od njega tečejo špice, napere, k osrednjemu delu kolesa, k pestu, skozi katerega gre os. Tako je tudi z našim samostanom. Samostan, pravila, kute — vse to je platišče. Napere smo posamezni člani naše samostanske družine. Pesto pa je Kristus. Iz njega živimo, on nas združuje. Kolikor bolj se napere bližajo središču, toliko bolj so si blizu tudi med seboj.“

ci: „Valjhun, sin Kajtimara, boj krvavi že dolgo bije za krščansko vero . . .“ Potem smo bili vse do leta 1941 nesporno katoliška dežela. No, tedaj je pol tisočinke Slovencev, to je slovenski komunisti, začelo v imenu uvožene ideologije revolucijo; proglasilo vse, ki niso hoteli z njimi, za narodne izdajalce; toliko in toliko vernih Slovencev poslalo v slovensko podzemlje med vojno, toliko in toliko tisočev pa po koncu vojne; uvedlo partijsko enoumje, ki se je izkazalo kot velika nespamet in nepopisna škoda za slovenski narod, tako snovno kot še bolj duhovno.

(Preden nadaljujem o vernosti našega naroda, še nekaj v oklepaju. Iz časov naše uradne nevernosti so nam ostali veliki dolгови in neučeno gospodarstvo. Naš sedanji vladni predsednik res nima čarobne palice, da bi nam takoj pričaral evropsko življenjsko raven. Nasprotno, ta raven pada, večja se brezposelnost, a ne zato, ker je vladni predsednik veren, marveč zato, ker prihajajo na dan vse tiste napake, ki so jih zagrešili tovariši in jih prej umetno zakrivali. Ker nismo pripravljeni sprejeti resnice, še manj pa se odpovedati dobrinam, ki nam jih je preskrbel prejšnji sistem na račun sedanjosti, naj gre ta verni nesposobnež Peterle preč. Ko bi hotel biti jaz sedajle hudoben, bi zapisal: postanimo spet uradno neveren narod, pa se nam bosta cedi-la mleko in med.)

Kdaj smo nehali biti Slovenci večinsko veren narod, bi rad slišal od našega zunanjega ministra. Da se je kljub vsemu pri uradnem popisu izjavilo 70 % Slovencev za verne, vendar ni mačji kašelj.

In danes smo Slovenci še veren narod. Ne morem si drugače razlagati dejstva, da prehodijo ob sobotah otroci prek hribov in dolin v eno smer po deset kilometrov, da pridejo k verouku. Pa niso pri verouku prav nič

slabe volje, ampak kar prijetno razpoloženi. Potem jih spet večino vidim v nedeljo pri maši. Tudi število odra-slih nedeljnikov mi pravi, da nismo čisto brezveren narod: kar precej jih pride. Res ne vsi, veliko jih ostane doma, a tudi o njih ni mogoče reči, da so neverni.

Ne, ne, misel našega zunanjega ministra, da nismo katoliški narod, je iz trte zvita.

Prav te dni mi je rekel mož, ko sem mu šel nekaj naročit: „Veste, saj nisem neveren.“ O verí ga sploh nisem bil vprašal. „Res ne hodim redno v cerkev, ampak samo za velike praznike, a sem zato lahko še bolj veren kot tisti, ki so vsako nedeljo pri maši.“

Popravlil sem ga: „No, bolj veren kot oni ste pa težko, saj je obisk maše prav znak vernosti.“ A mi je bila všeč njegova iskrena izpoved o svoji (ne)veri.

Naj se tu konča moje premišljevanje o čudni izjavi našega zunanjega

ministra in se usmeri k vprašanju, ki ga je načel: koliko smo Slovenci veren narod?

Seveda so nam pokazatelji naše vernosti v veliki meri skriti. Končno ostaja to skrivnost, pridržana Bogu. Nekaj vernosti se pa le dá razbrati iz našega življenja in ravnanja: iz naše iskrenosti, poštenosti, delavnosti, spoštljivosti, skromnosti, predvsem pa dobrote. Moči za vse to seveda ni mogoče črpati iz zraka, marveč iz studencev božjih energij: iz molitve, božje besede, maše in obhajila.

In če se vrnem k svojemu začetnemu premišljanju. Vsaj mi ne pomagajmo vzdrževati laž, da je za to, ker življenjska raven še pada, kriv naš verni predsednik vlade. Povsod po vzhodnoevropskih državah, kjer je gospodaril komunizem, čutijo tolikšne in ponekod še večje težave kot pri nas. Rajši predsedniku pomagajmo s svojo poštenostjo in pridnostjo, da postavimo gospodarstvo na zdrave noge. Pa tudi sicer vnašajmo v ta naš miselno in čustveno zastrupljeni prostor krščanske vrednote.

Lep pozdrav!

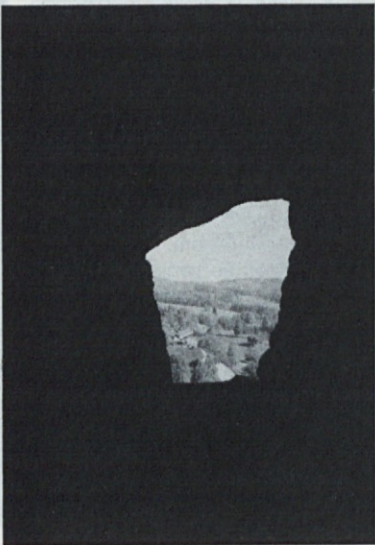
Vaš don Kamilo

Kje naj zvem, da Bog je? To vprašanje ni brez pomena. Nasprotno. Če je Bog temelj in cilj vsega, kar je, tudi človeka, potem daje prav Bog in samo on odgovor na vprašanja, zakaj živim, kako naj živim in kaj me čaka po zemskem bivanju. Vsa ta naša najpomembnejša vprašanja se torej skrbijo najprej prav na to vprašanje: kje naj zvem, da Bog je?

žeja po popolni sreči

Vere, ki so sicer pogosto božjo in človekovo podobo prikazovale napačno, so vendarle resno jemale človekovo minljivost. To pomeni, da človek ne more priti s svojimi vprašanji nikdar do konca, ampak mu vsako vprašanje odpira nova vprašanja. To, česar ne vemo, je vselej večje od tega, kar vemo.

Tudi pri iskanju sreče nismo nikdar docela utešeni. Nič na tem svetu ne more biti človekovo vse, kajti vse, kar človek srečuje, je končno in omejeno, nepopolno in minljivo.

kje naj zvem, da Bog je?

Človek pa doživlja poleg svoje minljivosti tudi nekaj brezpogojnega. Njegovo iskanje se kljub vsemu nadaljuje, išče nekaj, kar je lahko njegovo vse. Tako je vedno na poti, nikdar na cilju, nikdar na koncu, vedno je lačen in žejen več resnice, več pravice in več sreče. Nasičenje tega neutešeneega hrepenenja po zadnji izpolnitvi, dokončni pravičnosti in nevarljivi resnici si človek sam ne more dati. Ko bi to hotel, bi pač pozabil, da je sam končen, slaboten in nepopolen.

Človekovo življenje je pot, pot v skrivnost. Temeljno prepričanje vseh ver je: človekova skrivnost meji na še globljo in večjo skrivnost, ki jo imenujemo Bog. A kako lahko Boga doživim in prepoznam?

božje sledi v naravi

Verni ljudje vseh tisočletij so verovali, da odkrivajo v svetu znamenja in sledi Boga. V izrednih dogodkih v naravi, blisku in gromu, pa tudi v prevzetosti srečavanja med možem in ženo in v glasu vesti so prepoznavali njegovo skrivnost.

Kasneje jih niso več tako zelo čudila izredna doživetja, ampak stalni red v naravi, njena lepota in blesk, njena pravilnost in skladnost. Kako je mogoče to drugače razložiti kot z božjim Duhom, ki vse ureja?

Tako je bilo versko izročilo za velike mislece že zelo zgodaj povod, da so globlje premišljali o tem, kar je, se spraševali o izvoru in smislu sveta in pri tem naleteli na Boga. Ti so potem s svojimi mislimi dokazovali, da vera v Boga ni nekaj nerazumnega.

Neki kralj je hotel videti Boga. Vsem modrijanom in duhovnikom je zapretil, da jih bo hudo kaznoval, če mu ne pokažejo Boga.

Ko so že vsi obupali, je prišel h kralju pastir. Povabil je kralja ven na prosto, mu pokazal sonce in rekel: „Poglej v sonce!“

Kralj je pogledal v sonce, takoj povesil glavo in rekel: „Ali bi rad, da oslepim?“

„Kako,“ je odvrnil pastir, „saj sonce je le delček stvarstva, le reven odsev Boga. Če že vanj ne moreš gledati, kako bi mogel potem gledati v Boga?“

Ko so prišli v Anglijo prvi misijonarji, so morali dobiti od kralja dovoljenje za delovanje.

Kralj je zbral v dvorani svoje svetovalce, ki so se z misijonarji pogovarjali dolgo v noč.

Iz teme je naenkrat priletela v dvorano ptica, nekaj časa letala okrog tramovja, potem pa spet odletela v noč.

„Ali ni bilo to božje znamenje?“ je rekel eden od svetovalcev. „Tako se dogaja tudi z nami. Iz teme vstopimo v svetlo dvorano življenja, nekaj časa križarimo po njej, potem jo pa spet zapustimo in odhitimo v temno noč. Od kod

učenje Cerkve o naravnem spoznanju Boga

Prvi Vatikanski cerkveni zbor (1870) je glede tega, da more človek Boga spoznati, izjavil: „Boga, temelj in cilj vseh stvari, more človek s pametjo z gotovostjo spoznati iz ustvarjenih stvari.“

Cerkveni zbor ni rekel, da vsi ljudje

Boga z gotovostjo spoznajo, niti ne, da so ga kdaj ljudje povsem brez pomoči razodetja mogli z zadnjo gotovostjo spoznati. Rekel je samo, da ga človek s pomočjo razuma more spoznati. Koncil je hotel reči le to, da lahko slehernika nagovorimo o Bogu, da torej ni krščanska vera nič nerazumnega ali celo protirazumnega. Božje razodetje v svetem pismu in božje razodevanje v naravi imata svoj izvor v istem Bogu.

Drugi Vatikanski cerkveni zbor (1962–1965) je isti nauk povzel in v soočenju s sodobnim brezboštvom še bolj razvil; človeka je mogoče razumeti samo tako, da ima ta svoj izvor in svoj cilj v Bogu: „Priznanje Boga na noben način ne nasprotuje človekovemu dostojanstvu, kajti to dostojanstvo ima svoj izvor in dopolnitev prav v Bogu... Če pa nasprotno usiha božji temelj in upanje na večno življenje, je človekovo dostojanstvo najtežje ranjeno in ostaja uganka o življenju in smrti, krivdi in trpljenju brez rešitve, tako da prihajajo ljudje neredko do obupa.“

Brezboštvo zgreši navsezadnje ne le resnico o Bogu, marveč tudi resnico o človeku. „Le prek skrivnosti Boga prejema skrivnost nas, ljudi, odgovor; ta je sicer ne odpravlja, pač pa jo sprejema in pogloblja. Le kdor pozna Boga, pozna tudi človeka.“

(dalje na strani 35)

vsaj v postu se odprimo Bogu in ljudem!

40 dni postnega časa je spomin na Jezusovo 40-dnevno molitev in pokoro v puščavi, preden je začel javno oznanjati, da je on od Očeta Boga poslani božji Sin.

A kajpada ni samo spomin. Je obenem božji poziv, da bi se v tem času kar najlepše pripravili na praznik vseh praznikov — na veliko noč.

Post je predvsem čas notranje osvoboditve od vsega, kar nas zasužnjuje. Od sveta, sebe in greha.

- Osvoboditi se v določeni pogledih od sveta. Od pornografskih revij, filmov in TV-oddaj. Od vrednotenja človeka, po katerem naj bi človek veljal toliko, kolikor ima, ne pa toliko, kolikor je.

- Osvoboditi se od sebe. Ne, nihče od nas ni središče in os zgodovine. „Spomni se, človek, da si prah!“ Nimamo vedno prav in ni prav, če hočemo imeti vedno prav.

- Osvoboditi se od greha. Resnično zlo je samo greh. Samo greh žali Boga. Poti za to? Vsakodnevno izpraševanje vesti. Spoved. Molitev. Dobra dela: „Ljubezen (= dobrota) pokrije množico grehov.“

Seveda je pa postni čas tudi čas zavzetega delovanja. Ljubezni do Boga in do ljudi. Več molitve. Boljše molitve. Več poslušanja za ljudi. Več dejanske pomoči potrebnim.

— — —

Kako vesela bo velika noč, če bo post vsaj približno tak.

prihajamo? Čemu živimo? Kam potujemo? To so za nas najpomembnejša vprašanja. Če nam dajejo ti tujci nanje dober odgovor, jim pač prisluhnimo.“

Brezbožnež je vprašal kristjana: „Ali res verujete, da je sveto pismo božje sporočilo?“

„Res.“

„Pa ga velikokrat berete?“

„Saj ga niti nimam.“

„No, potem vam ne verjamem, da ste prepričani, da vam po njem govori Bog. Ko bi bili o tem prepričani, bi ga pogosto brali, še prej pa seveda imeli.“

vedeževalci

pismo

Prepričana sem — tako je bilo namreč tudi pri meni — da zelo razširjeni grehi vedeževanja kot branje horoskopov, poizvedovanje usode iz kart ali raznih nihal in drugega vero ovirajo. Ti grehi niso nikakor tako nepomembni ali smešni, za kakršne jih pogosto imajo. Hvaležna vam bom, če boste izročili mojo skušnjo še drugim.

odgovor

Pred nekaj tedni je bilo mogoče brati v novici o smrtni nesreči dirkača Campbella tole: „Smrtna nesreča na osem kilometrov dolgem jezeru se je zgodila v sredo ob 8.30. Na dan pred nesrečo je bil Campbell nekaj pobit. Anglež je bil prepričan, da mu karte, iz katerih si je dal vedeževati, kažejo neugodno. Piko-vemu asu je sledila pikova dama. Campbell je po izjavi nekega njegovega prijatelja rekel: „Prav tako zapovrstje kart je imela Maria Stuart, malo preden je morala na morišče. Tudi za mojo družino pomeni to nesrečo. Boga prosim, da bi ne zadel mene.“

Tako je to. Ne mislim se mešati v spor različnih načinov vedeževanja, ki ga imajo med seboj. Glede tega rajši ostajam zunaj. Rad pa bi povedal nekaj tistim, ki so od vedeževanja utrpeli škodo, in tistim, ki jim ta škoda še preti.

Za to, da teh stvari kratko malo ne zavrnem kot nesmisel, imam poleg drugega tale razlog: ko bi rekel, da je vse le sleparija, bi lahko kdo „za šalo“ to počenjal, kot včasih kdo zaradi kakšne muhe sodeluje pri kakšni neumnosti. Potem se pa

izkaže, da šala le ni tako nedolžna in da je le ni tako lahko premagati.

Pred vedeževanjem in po vedeževanju — to sta dve stvari. S tem je podobno kot pri zadolževanju. Pred zadolžitvijo si nekdo misli: „Dolg bom vrnil brez težav.“ Potem je pa to precej drugače. Kdor računa na prerokovani veliki dobiček, malo ceni normalni uspeh svojega običajnega dela. Kdor se boji prerokovane nesreče, škodi svojim živcem in svojemu razpoloženju.

Najbolj nevarne so dolgoročne napovedi. Ko sem bil star 15 ali 16 let, je v naši hiši stanovala vedeževalka, ki me je, ne da bi jo prosil, vedno znova nadlegovala s svojimi opozorili. Nekega ledenega zimskega dne mi je rekla, da ne smem iz hiše, ker se ne bom več vrnil domov živ. Mislim sem si: „To bomo takoj videli.“ Vzel sem kolo in se peljal ne vem kolikokrat okrog glavnega trga sredi mesta v izziv prerokovani nesreči. Ko se mi je vse skupaj zdelo že preneumno, sem se spet peljal domov. Dolgoročne prerokbe pa ni mogoče na ta način preizkusiti. Nekaj ostane vselej v zraku. Rad torej sporočam prošnjo odpošiljatelje pisma dalje: Kdor je k temu nagnjen — prosim, naj tega ne počne!

Če ste pa to že naredili? Potem so tri možnosti.

- Ali se potolažite, da je vse skupaj nesmisel. Upajmo, da vam bo to uspelo.

- Ali se potolažite, da stvari itak ni mogoče spremeniti.

- Ali — in sedaj po pravici čakate, da vam kot župnik dam verski odgovor. To res moram storiti, pa me to obenem jezi. Vedno se jezim, če je treba Boga vtakniti v katero koli luknjo življenja. Kot da bi moral biti on zadovoljen z mestom, ki mu ga kdaj koli pustimo. Slejkoprej ostaja na sredi življenja. Zato, če vas muči strah, ne prosite zdaj Boga, naj bo

bolj pameten ali bolj močan kot vedeževalci. To je že itak. Prosite ga rajši odpuščanja, da ste mu z resnim ali smešnim vedeževanjem osporavali mesto na sredi življenja. Prosite ga odpuščanja, tudi če le kdaj pa kdaj vanj verujete. Videli boste, da bo proti strahu storila prošnja za odpuščanje več kot na hitro skupaj spravljeno zaupanje v Boga. Tako zaupanje poniža Boga v tem primeru na stopnjo malo boljšega vedeževalca. Spet in spet se moramo učiti, kdo je Bog.

A. Sommerauer

verska radijska postaja pomagala Jelcinu

Ustanovitelj Pomoči Cerkvi v stiski je v glasilu te organizacije (91/dec.) zapisal tole:

Aprila 91 je ta ustanova poslala v Moskvo aparaturo za radijsko postajo, skupaj za katoliško in pravoslavno Cerkev. Ker sovjetsko ministrstvo ni dalo dovoljenja za verske oddaje, so ostali aparati v skladišču.

Ko je prišlo do državnega udara, so bile vse radijske postaje v rokah pučistov. Jelcin je hotel govoriti narodom SZ iz parlamenta. Nujno je potreboval radijsko postajo. Pravoslavni poslanec mu je zašepetal, da jo ima.

S tovarnjakom so šli po aparate. Prekrili so jih s paketi hrane za poslance v parlamentu in jo tako pripeljali v parlament.

Štiri ure kasneje je lahko Jelcin že govoril po radiu, kar je pomenilo začetek konca državnega udara.

Jelcin se je za uslugo zahvalil in takoj dovolil oddajanje verskih programov prek te postaje. Radijska postaja se še vedno nahaja v prostorih parlamenta in vsak dan oddaja od tam verske programe.

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

SLOVENCEV JE LE ŠE 1,72 MILIJONA

Od prebivalcev Slovenije je le še 87,55 % Slovencev, je ugotovitev popisa prebivalcev Slovenije, ki so ga opravili marca lani. Zanimive so primerjave med popisi: 1953 od 1,44 milijona prebivalcev 96,52 % Slovencev; 1961 od 1,59 milijona — 95,65 %; 1971 od 1,73 milijona — 94,3 %; 1981 od 1,98 milijona — 90,52; 1991 od 1,96 milijona — 87,55. Ostali so: Hrvati (2,73 %), Srbi (2,40), Muslimani (1,36), Madžari (0,43), Makedonci (0,22), Črnogorci (0,21), Albanci (0,18), Italijani (0,16), Romi (0,12) itd. Od vseh prebivalcev Slovenije je katoličanov 71,02%. Ne-vernih je 0,43%.

LETOŠNJI SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Letos smo Slovenci prvič počastili

Prešerna na naš kulturni praznik, 8. februarja, v naši novi državi. Letos je bil prvič kulturni praznik tudi državni. Slovesnosti so se vrstile ves teden, med drugim na Ptuj, v Žalcu, Celju in Vačah, vrh pa so doživele 9. februarja s podelitvijo Prešernovih nagrad v Cankarjevem domu v Ljubljani. Letošnja Prešernova nagrajenca sta bila skladatelj Uroš Krek in tržaški pisatelj Boris Pahor, nagrade Prešernovega sklada je pa dobilo še nekaj drugih umetnikov.

PODRAŽITVE

Sredi januarja so se povišale cene naftnih spojin, električnega toka in prevoza potnikov po železnici za 18 %, cene zemeljskega plina pa za 30 %. Vzrok za povišanje cen naftnih spojin je v spremembi tečaja tolarja do ameriškega dolarja, pri zemeljskem plinu je pa Sovjetska zveza, ki nam ga v celoti dobavlja, občutno povišala nabavno ceno. Potniški železniški promet se je zvišal zaradi težkega gospodarskega položaja železnice.

Volčji potok blizu Radomelj je konec prejšnjega stoletja zasadila družina Souvan. V njem je 3000 različnih rastlin iz vseh delov sveta.

ŽIVLJENJSKI STROŠKI

23. januarja je slovenska vlada povišala najnižji osebni mesečni dohodek na čistih 8000 tolarjev (približno 200 mark). Najnižji življenjski stroški so istočasno znašali — brez obleke, obutve, kurjave, razsvetljave, izobrazbe, kulture in razvedrila — za tričlansko družino za mesec dni 12.657,41 tolarja. Seveda zasluži v povprečni slovenski tričlanski družini več kot en član. Tako zneso zaslužek take družine 13.840 tolarjev, kar pomeni, da si lahko kupi hrano za ves mesec in ji še ostane tisočak. Ni pa še pri tem upoštevana naraščajoča brezposelnost.

PRVI PROSPEKT SLOVENSKEGA TURIZMA

V začetku februarja, to je tik pred začetkom zimskih olimpijskih iger v Albertvillu, je slovenski turizem dobil prvi celovit turistični prospekt. Natisnili so ga v 200.000 izvodih, najprej v francoščini in angleščini, nato pa še v italijanščini in nemščini. Naročniki bodo morali zanj odšteti 200.000 mark.

Nos je najboljši vodnik

SKS (Slovenska kmečka stranka) je prevzela ime predvojnega SLS (Slovenske ljudske stranke), za katero je na volitvah glasovalo po 60 % volilcev.

Gledališka dvorana v Škofjih zavodih v Šentvidu pri Ljubljani.

ZANIMANJE ZA SLOVENIJO V TUJINI

Slovensko predstavništvo za turizem iz Frankfurta je nastopilo na turističnem sejmu v Stuttgartu, enem največjih v Nemčiji, z domiselnim geslom: „Pridite v Slovenijo, da boste videli, kateri državi ste tako pomagali pri njenem nastajanju!“ Na sejmu se je pokazalo izjemno zanimanje Nemcev za Slovenijo. Kljub temu, da je bilo perspektov veliko, so jih obiskovalci razgrabili, tako da jih je zmanjkalo. S slovenskim turizmom so, in to je najbolj važno, začeli vzpostavljati poslovne stike največji nemški organizatorji počitnic. V veliko oporo vsemu temu je bila odločitev nemških oblasti, da izvzame Slovenijo s seznama nevarnih potovalnih ciljev. Vsekakor je treba zdaj izkoristiti pet zlatih minut, ki se nam nudijo s tem, da smo nova država.

NOVE AVTOMOBILSKE TABLICE

Konec januarja so začeli na ljubljanskem registrskem območju deliti nove registrske tablice za avte. Stanejo 900 tolarjev (18 mark). Za zdaj jih dobivajo le lastniki novih vozil (pri prvi re-

gistraciji) oziroma starih, pri katerih gre za prenos lastništva.

DO KDAJ ŠE PETEROKRAKA?

Še sedem mesecev po razglasitvi neodvisnosti Slovenije je razpošiljalo ministrstvo za informiranje po pošti dopise, na katerih so stari grb Slovenije s peterokrako zvezdo, naziv Republiški sekretariat namesto Ministrstvo za informiranje in poštni znak z napisom Jugoslavija v cirilici in latinici. „Prepričan sem, da bi morali vsi državni organi, zlasti ministrstvo za informiranje, biti med prvimi pri razglašanju naše države,“ je zapisal v pismu ministru Kacinu dr. Pučnik.

SWISSAIR SE VRAČA NA SLOVENSKO NEBO

Švicarski letalski prevoznik Swissair je sredi februarja spet začel povezovati Zürich z ljubljanskim letališčem. Njegova letala letijo v Slovenijo in nazaj trikrat na teden. Po mednarodnem priznanju Slovenije je to prva tuja letalska družba, ki je začela pristajati na ljubljanskem letališču.

SAMOSTOJNA SLOVENIJA PRVIČ NA ZIMSKI OLIMPIADI

Na slovesnosti ob začetku 16. zimskih olimpijskih iger, 9. februarja v kraju Albertville v francoskih Alpah, so slovenski tekmovalci in tekmovalke prvič vkorakali v olimpijsko areno kot samostojna skupina. Napovedovalec jih je naznanil kot hrabre Slovence, čemur so udeleženci navdušeno ploskali. Na častni tribuni je sedel med najvišjimi gosti predsednik slovenske vlade Peterle. Že prejšnji dan so se Slovenci zelo uspešno predstavili športni javnosti v kraju Moutiers, na čigar obrobju se nahaja središče televizije in radia. Pred mestno hišo je pozdravljal goste predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Kocjančič, mlade Slovenke so jim stregle s kruhom, soljo in žganjem, pel in muzical s svojimi glasbeniki je pa Alfi Nepič. Od slovenske vlade so tja prišli Peterle ter ministri Malešič, Vencelj in Kacin. Peterle je župana pozdravil v francoščini, potem pa vse nagovoril v francoščini, angleščini in nemščini, za kar je žel nemajhno priznanje.

od tu in tam

BEGUNJE

Na mednarodnem sejmu plovil v nemškem Düsseldorfu je uspešno sodelovalo begunjsko podjetje Elan Marine. Razstavljalo je jadrnici E 431 in E 331 ter novi motorni čoln Elan 17 CC. Prav tako so prvič predstavili svetu novo dobrih 10 metrov dolgo jadrnico E 34. Na sejmu je bilo za Elanove izdelke izredno veliko zanimanje. Za kakovost jadrnic so dobivali zelo laskave ocene. Obiskovalci so bili navdušeni predvsem nad novo jadrnico E 34.

BLED

7. decembra lani je začel veljati zakon o vrnitvi premoženja, ki je bilo lastnikom vzeto na podlagi agrarne reforme in zaplembe. Blejski otok je bil od leta 1933 last blejske župnije. Sedaj je

last Turističnega podjetja Turizem in rekreacija Bled. To podjetje bo vrnilo nepremičnine na otoku blejski župniji. Blejski župnik načrtuje sedaj obnovo stopnic na otok. Ljubljanska nadškofija bo dobila nazaj tudi svoje gozdove na Jelovici in Pokljuki.

CELOVEC

Po več kot dveh mesecih in pol čakanja so sredi januarja s celovškega letališča ponovno poletela letala slovenske letalske družbe Adria Airways, prvič s slovenskimi oznakami. Prvo letalo je poletelo dopoldne proti Moskvi, drugo pa popoldne proti Frankfurtu. Začasno je prevzelo odgovornost in nadzor nad letali in poleti Adrie Airways avstrijske ministrstvo za promet in zveze. Odrpote letališča na Brniku je zadrževal Beograd in s tem povzročil Sloveniji po dva milijona dolarjev škode na dan. Slovenska letala so vzletala s celovškega letališča.

GORNJA RADGONA

Številna slovenska in madžarska podjetja s področja kmetijstva in živilsko-predelovalne industrije so se dogovorila za dolgoročno sodelovanje in sklenila tudi pogodbe. Sežanski Kras se je z madžarskim podjetjem dogovoril o dobavi zadnjih svinjskih stegen (težkih osem kil in pol) za proizvodnjo kraškega pršuta. Letno potrebuje Kras iz Sežane tisoč ton mesa, od tega polovico (120 do 150 tisoč kosov) za proizvodnjo pršutov. Do nedavnega je kupoval dve tretjini potrebnega mesa na Hrvaškem, le tretjino mu je uspelo dobiti na domačem trgu. Trenutno je za Krasove pršute edini slovenski dobavitelj svinjskih stegen farma Podgrad pri Gornji Radgoni.

IDRIJA

Idrijski Eventus Holding bo ob sodelovanju Slovenske gospodarske zbornice sredi leta založil katalog, v katerem bodo na sodoben način predstavljena slovenska podjetja. V prvem delu bodo prikazali življenje v Sloveni-

Velika veža takoj za glavnimi vrati v Škofovih zavodih.

ji, tako da se bodo tuji poslovneži v njej lahko znašli. Drugi del bo celotno prikazal slovensko gospodarstvo in njegove značilnosti. V osrednjem delu se bodo predstavila posamezna podjetja. Katalog bodo natisnili v 10.000 izvodih. Izvode bodo poslali vsem svetovnim gospodarskim središčem. Katalog bo stal do 30 dolarjev. V kratkem bodo izdali zanj prospekt, ki ga bodo poslali vsem gospodarskim sejmom na svetu.

JESENICE

Tu so odprli polnilnico vode in brezalkoholnih pijač. V prvem obdobju delovanja bodo z vodo Julijana iz karavanškega predora napolnili 2 milijona 1,5-litrskih plastenk na mesec, za katere imajo sklenjene pogodbe o prodaji v ZDA in na Češkem. Naložba je vredna okoli 4 milijone dolarjev. Ob koncu prve dobe, ko bo zaposlenih 90 delavcev, bo polna zmogljivost polnilnice znašala 6 milijonov plastenk na mesec.

LJUBLJANA

Letošnjo zimo je spet ostalo na cesti veliko klošarjev, brezdomcev. V preno-

čevalnici in razdeljevalnici hrane na Poljanski cesti bi potrebovali še enkrat več prostora, če bi hoteli spraviti pod streho vse, ki za to prosijo. Veliko jih prenočuje kar po kletih blokov. Različne dobrotne organizacije jim pomagajo, vsaka po svoje, večina predvsem z razdeljevanjem hrane. Karitas je povezan s frančiškani, pri njem pa delujejo tudi sestre matere Terezije. Te hodijo tudi k družinam, predvsem starejšim pa prinašajo tudi kosila.

LJUBLJANA

V Domusu, na Slovenski (bivši Tito-vi) 2 so odprli razstavo Oprema turistične kmetije, ki je namenjena predvsem lastnikom turističnih kmetij, to je takih, ki sprejemajo na počitnice goste. Na razstavi so sodelovala podjetja z opremo za posamezne prostore (kuhinje, jedilnice, spalnice), z gospodinjstvo tehniko (kuhalniki, hladilniki, pralniki, pomivalniki, čistilno orodje), tekstilnimi izdelki (posteljnina, zavese, prti) in posodo (kuhalna, servirna). Turistična agencija Vas je med razstavo predstavila turistične kmetije iz vseh predelov Slovenije. Vsak dan je bila tudi pokušina pristnih domačih jedi.

Hodnik v Škofovih zavodih.

LJUTOMER

Občinska turistična zveza je predstavila letošnji koledar turističnih, športnih, sejemske in zabavnih prireditve, ki bodo v občinah Ljutomer, Gornja Radgona in Ormož. Tako so na neki način povezali tri občine v enotno območje, ki ga povezuje ljudsko izročilo in enaka vinorodna pokrajina z vsemi svojimi značilnostmi. Koledar so izdali v nakladi 4000 izvodov in v njem napovedali več kot 100 prireditev.

MENGEŠ

Tu je bilo ustanovljeno novo kulturno društvo Franca Jelovška. Pomagalo bo predvsem pri prenovi naravne, kulturne in zgodovinske dediščine in še posebej pri varovanju in oživljanju kulturne dediščine Mengša in okolice. Pripravljalo bo razne razstave, skrbelo za turistično propagando in podpiralo raziskave preteklosti kraja.

MURSKA SOBOTA

Turistične kmetije Pomurja so izdale svoj prospekt. Te niso bile doslej še nikoli predstavljene v katalogu Počitnice

na kmetiji, ki ga izdaja agencija Vas. V prospektu so navedene tudi možnosti za izlete. Prospekt bo koristen tudi domačim gostom iz Pomurja, saj vsebuje seznam kmetij s telefoni in časom, ko so kmetije odprte za goste, seznam pomurskih zdravilišč in zemljevid Pomurja.

MURSKA SOBOTA

Mesna industrija Pomurka je v starih tovarniških prostorih v središču mesta uredila 16 najsodobnejših zoričnih in sušilnih zaprtih prostorov za 1200 ton trajnih mesnih izdelkov. Naložba je stala dva milijona mark. Soboški mesarji so s tem končali načrtovanih 5,66 milijonov mark naložb. Z nenehnim posodabljanjem proizvodnje bi radi povečali izvoz mesa in mesnih izdelkov na zahodne trge. Lani je soboška Mesna industrija zaslužila z izvozom 20 milijonov dolarjev.

MURSKA SOBOTA

Pomurje je odslej bogatejše za slikarsko-kiparsko razstavišče, ki so ga uredili v obnovljenih prostorih Pokrajinskega muzeja in v katerem bodo poleg stalne zbirke občasno pripravili tudi gostujoče razstave. Cankova na Goričkem je pa dobila spominsko sobo, posvečeno pomembnemu rojaku znanstveniku Avgustu Pavlu.

POSTOJNA

JA je imela na Postojnskem v lasti 450 ha gozdov in 360 ha kmetijskih zemljišč. Odslej bo del teh zemljišč uporabljala TO, na preostalem delu bo pa občina pospeševala kmetijstvo. Največ tovrstnih zemljišč je v Pivški kotlini in na jugozahodnih pobočjih Javornika. Občina načrtuje, da bi v začetku redili na Bilah 70 glav goved, na Počku pa 700 glav drobnice.

PTUJ

Ptujsko zdravilišče je začelo z novo ponudbo. Iz Slovenske Bistrice, Sv. Lenarta, Ormoža, Ruš in Maribora so začeli k njemu voziti kopalni avtobusi. S tem so omogočili obisk toplic tudi tistim, ki nimajo lastnih avtov, predvsem

pa starejšim ljudem, ki jim toplice dobro denejo. Cena je zmerna, urnik pa prilagojen različnim vrstam obiskovalcev.

SEČA

V sečovljanskih solinah so lani pridelali nekaj čez 7 tisoč ton soli, skozi skladišče v Portorožu so je pa delavci Droge pretovorili 25 tisoč ton. Vse kaže, da bo letos tega pretovora še več, saj potrebuje Slovenija na leto 60 do 70 tisoč ton soli. Od tega gre na leto povprečno 20 tisoč ton za ceste, prav toliko za kemično industrijo, 6 tisoč ton je porabijo kožarji, kakšnih 3 tisoč živinorejci, okoli 12 tisoč ton je pa porabijo za prehrano v živilski industriji. Sečoveljske soline so pomembne zato, ker zdaj, ko ne dobiva Slovenija več soli s Paga in iz Tuzle, pridelajo v njih dovolj soli za najnujnejše potrebe v prehrani in ker je ta sol kakovostna.

ŠENTJUR PRI CELJU

V delniški družbi Merx in v podjetju Spik Šentjur so se odločili, da bodo začeli proizvajati papirne škatle za jajca, saj v Sloveniji doslej ni bilo podjetja za proizvodnjo le-teh. Naložba bo stala milijon nemških mark. Denar za opremo (650.000 mark) bo podjetje Spik skušalo dobiti z mednarodnim posojilom za varstvo okolja.

ŠTURJE

Šturska fara je postavila spominsko ploščo rojaku Filipu Terčelju ob stoletnici rojstva. Terčelj je bil duhovnik, prosvetni delavec, voditelj dijaške mladine, narodni buditelj in odličen organizator. Prek mesečnika Naš čolnič (1922—29) je uresničeval svoj obširni program prosvetnega dela na Goriškem in dajal praktične nasvete prosvetnim društvom. Fašisti so list prepovedali, on je pa še naprej pisal prozo in cerkvene pesmi. Fašisti so ga zaprli, kasneje izpustili, pred ponovno aretacijo se je pa umaknil v Jugoslavijo. Tu so ga komunisti pri njegovem delu prav tako ovirali kot prej fašisti: ni mogel dobiti mesta v šoli. Partijska aktivista sta ga na poti v Ljubljano ustrelila, kamor je šel posredovati za zapostavljene kmete.

vrenje v slovenskem kotlu

DIPLOMACIJA, POLITIKA, ZDRAHE ...

● Ko je konec decembra Demos sprejel sklep, da se razide in da bodo predčasne volitve v aprilu, do takrat pa naj bi ostala Peterletova vlada, je predsednik skupščine Bučar povedal mnenje skupščinskih strokovnjakov, da **volitev** v tako kratkem času **ni mogoče uresničiti**, ker še ni sprejeta nova volila zakonodaja.

Temu je sledila **izjava** Bavčar/Ruplove **Demokratske stranke** (DS), da vlade ne podpira več. Ob tem je Peterle rekel, naj stranka, ki vlado neprestano kritizira in ki je več ne podpira, odpokliče iz nje svoje ministre, česar pa DS seveda noče storiti.

● Potem so se začeli med strankami **pogovori o novem predsedniku** slovenske vlade. DS je predlagala Bavčarja oziroma ta se je po TV kar sam ponudil. Kot so pokazale javnomnenjske raziskave, pa nima Bavčar prav nobene možnosti, da bi postal predsednik vlade.

Pač pa bi najbrž dobil za to mesto soglasje večine strank neopredeljeni **Drnovšek**. Vendar on sam z odločitvijo odlaša. Na volitvah se hoče namreč potegovati proti Kučanu, ki je predvsem kandidat bivših komunistov, za mesto predsednika Slovenije. Če bi Drnovšek sprejel za čas do volitev

mesto predsednika vlade, bi moral narediti nekaj neprijetnih potez, s tem bi pa izgubil točke za predsedniške volitve. Nekateri opazovalci celó menijo, da je vaba Drnovšku, da bi prevzel vodstvo vlade, partijska past, ki bi pomagala v predsedniško sedlo Republike Slovenije Kučanu.

● 13. januarja, torej dva dni pred datumom, ki so ga za mednarodno priznanje Republike Slovenije in Hrvaške določili v Haagu, je **Vatikan priznal njuno neodvisnost in samostojnost**. Že prej pa je ponovno obsodil srbsko divjanje na Hrvaškem kot sramoto za Evropo in svet.

● 15. januarja je **priznala vrsto** drugih **držav** obe republiki, med njimi zlasti tudi vsa Evropska skupnost, manjka pa še najpomembnejše priznanje, ki bo Sloveniji omogočilo vstop v Organizacijo združenih narodov in v Mednarodni denarni sklad, namreč s strani ZDA.

● Že v prvih dneh po priznanju je **obiskal Slovenijo** italijanski državni predsednik **Cossiga**, en dan kasneje pa avstrijski zunanji minister **Mock**, oba krščanska demokrata. Oba sta obiskala tudi ljubljanskega nadškofa. Medtem ko Peterle opozarja na zasluge evropskih krščanskih demokratov pri osamosvajanju Slovenije, pa Rupel in Kučan govorita predvsem o zaslugah italijanskega zunanjega ministra socialista De Michelisa in nemškega zunanjega ministra liberalca Genscherja.

● Med predsednikom slovenske vlade Peterletom in zunanjim ministrom Ruplom se je spet zapletlo in sicer **ob Peterletovem obisku Dunaja**. Rupel je Peterletu očital, da so priprave na obisk potekale mimo zunanjega ministrstva, Peterle je pa povedal, da Rupel ni hotel z njim na Dunaj in da je šele na pisno zahtevo odobril spremstvo svoje namestnice.

● Levičarsko-liberalni ofenzivi neresničnih informacij, podtikanj in obrekovanj se je nasprotna stran končno začela upirati in notranjega ministra **Bavčarja** so v tisku ponovno **opomnili**, da so policijski arhivi javnosti še vedno nedostopni, da jih varujejo še vedno iste osebe kot včasih in da še vedno ni objavljena dokumentacija o procesu

proti četverici, mogoče zato, ker je v njej opisana tudi tedanja čudna vloga nekaterih današnjih najvišjih slovenskih levih politikov.

● Tisk se je široko razpisal o **eksploziji molotovke** pred vrati stanovanja poslanca Školjčeve liberalne stranke Mileta **Šetincea**. Nekateri so se javno spraševali, če si ni mogoče molotovke podstavil Šetinc sam.

● Letos so spet s pompom praznovali **obletnico dražgoške bitke**, kar je za mlado slovensko demokracijo sramota: bitka sama je moralno zelo vprašljiva, saj so partizani Nemce izzvali, potem se pa umaknili in vaščane prepustili nemškemu maščevanju; poleg tega pa proslavljanje partizanskih bitk nič ne prispeva k slovenski narodni spravi, kot bi nič ne prispevale proslave domobranskih zmag. V Dražgoše je prišla vsa slovenska leva smetana: Kučan, Rupel, Bavčar, Ribičič, Školjč, govoril je pa Bučar in pri tem rekel to in ono, kar pod nepristranskim vidikom ne drži.

● V začetku februarja je **obiskal Slovenijo** avstrijski **podkancler Busek**, krščanski demokrat, v spremstvu ministra za gospodarstvo Schüssla. Obiskala sta tudi ljubljanskega nadškofa. Pogovori z ministroma Ocvirkom in Capudrom so se nanašali na gospodarsko sodelovanje med Avstrijo in Slovenijo.

● Ljubljansko DELO objavlja vsak mesec anketo z naslovom **Slovenski politični barometer**, ki je manipuliran že zato, ker izdelovalci ankete ljudi sprašujejo o ljudeh, ki jih sami izberejo. Ljudje, ki so se v preteklem partijskem enoumju zelo angažirali, bi morali imeti toliko sramu, da bi se iz slovenskega javnega življenja umaknili. Kot so se umaknili iz povojnega nemškega javnega življenja prominentni nacisti. V februarški anketi bi ne smelo biti tehle imen: Kučan, C. Zlobec, Ribičič, Kmecl, Školč, Smole, Potrč, Šetinc.

● 12. februarja je na skupni seji treh zborov slovenske skupščine 12 neodvisnih poslancev predlagajo **nezaupnico vladi**. Novi predsednik slovenske vlade naj bi bil Marko Voljč, rojen 1949 na Jesenicah, magister

Namerne napake slovenske diplomacije?

● Prvo takšno potezo so razkrila Ruplova in baje tudi Kučanova prizadevanja, da bi prišlo do odpovedi Peterletovega obiska na Dunaju. Ker do te ni prišlo, smo bili priče najprej medijskih napadov na predsednika slovenske vlade, nato pa še odstranitve Karla Smoljeja iz slovenskega predstavništva na Dunaju.

● Smoljejev odstrel je bila druga nerazumljiva poteza.

● Tretja poteza pa je bil Ruplov komentar na vatikansko prošnjo za odprtje nunciature v Ljubljani. Ta se glasi: "...tu pa tam... želijo države navezovati stike celó na previsoki ravni, recimo Vatikan je predlagal, da navežemo stike z njim na ravni nuncijske in bo to seveda še predmet razprave pri nas, ali bomo lahko tej zahtevi ustregli."

Vse te (in druge poteze) dokazujejo, da se slovenska diplomacija namerno ali nenamerno zapleta v zanke, ki jih poznamo tudi iz preteklosti.

Slovenci v jugoslovanski diplomaciji nismo imeli posebnega vpliva. Zato smo Srbom očitali, da se ne držijo nacionalnega ključa. Sedaj, ko je diplomacija v naših rokah, ravnamo pravzaprav podobno: med kandidate za diplomatsko službo bi najraje uvrstili le tiste, ki so „(pre)izkušeni“, „zanesljivi“, „strokovno podkovani“ in imajo „dolgoletno prakso“.

Tako novi kandidati nimajo veliko možnosti. Zlasti pa nimajo veliko šans ljudje iz tistih slovenskih strank, ki jih je na površje prinesla slovenska politična pomlad. Pač niso šli skozi rdečo univerzo diplomacije. Vedeti moramo, da je bila diplomacija izključna domena partije in ljudi, ki so stali za njo; šele nato države in republik.

Zdi se, da se slovenska diplomacija, ujeta v te pasti, še vedno

Dr. Andrej Capuder, minister za kulturo, je eden najbolj izobraženih članov slovenske vlade, vseučiliški profesor za francosko literaturo, pisatelj in prevajalec. Obenem je poleg Peterleta največja tarča levičarjev, ker je pač tako kot Peterle krščanski demokrat.

ekonomije, direktor oddelka za Srednjo Ameriko pri Svetovni banki v Washingtonu. Razlog za nezaupnico vladi naj bi bilo bilo izredno slabo stanje v gospodarstvu, nevzdržne socialne razmere in razmere v vladi, ki naj bi onemogočale delo, kar pa se kaže tudi v parlamentu.

Dejanski razlog za nezaupnico je bila nestrpnost določenih političnih krogov do Peterleta, ki ga hočejo za vsako ceno vreči. In to ne zato, ker bi bil tako neuspešen, ampak zato, ker je krščanski demokrat. Boje se, kot je Rupel povedal, „desne revolucije“. Katoličane bi na vsak način radi potisnili nazaj v zakristije, kot je to počelo partijsko enoumje 45 let.

Drugi razlog je, da si komunisti ne smejo na prihodnjih volitvah dovoliti ponovnega političnega poraza. Zato morajo postaviti za predsednika vlade svojega človeka, ker je to pač najpomembnejši vzvod oblasti.

Tretji razlog je pa ta, ker si rdeči direktorji velikih podjetij od njega obetajo, da jih bo pustil na njihovih mestih.

Ljubljanski Slovenec je 17. februarja pod naslovom Slovenska politična opereta med drugim zapisal: „Kje je po-

daljšek zanimive poslanske družčine (ki je vložila nezaupnico vladi), ni težko ugotoviti, saj je bilo iz vrst opozicije slišati razmeroma malo treznih zadržkov ob eksotični ponudbi iz Hondurasa, zato pa precej več vznesene vznichenosti.“

Pomislike proti Voljču kot novemu predsedniku slovenske vlade niso seveda hoteli naši mediji niti opaziti:

— Voljč je bil partijec, Popitov človek, zato je naredil kariero.

— Zato je bil poslan v Beograd. (Še 26. sept. 91 je v Gospodarskem vestniku glede Slovenije zapisal: „V denarno neodvisnost ne bi bilo pametno drveti... Sam ne bi silil z lastnim denarjem.“) V tujino je odšel z beograjsko diplomom ekonomskih znanosti.

— Poročen je z Srbkinjo. (Dr. Pučnika so ob volitvah za predsednika predsedstva Slovenije ostro napadali, ker je poročen z Nemko. Pri Voljču tega „greha“ nihče ne omenja.)

— Že 13 let je v tujini. Koliko pozna naše razmere?

— Izjavil je, da se je 20 let pripravljajal za to nalogo. Torej je začel s pripravo pri svojih 23. letih. To je bilo takrat možno samo revolucionarjem in njihovim sinovom (Ribičič, Vipotnik, Še-

Šlo je samo za to, da bi vrgli Peterleta

19. februarja so se ves dan vršile v slovenskem parlamentu žolčne razprave o tem, ali naj postane novi predsednik vlade Marko Voljč, bančnik iz Amerike, ali pa naj ostane predsednik Peterle. Po ustavi bi moral Voljč zbrati 121 glasov poslancev, dobil jih je pa le 116. S tem ostaja slovenski premier Peterle.

Kot je Peterle po glasovanju rekel, ni šlo za to, da bi Slovenija dobila sposobnejšo vlado, ampak za politično igro, saj so neodvisni poslanci v enem tednu predlagali za novega mandatarja kar tri ljudi:

tinc in drugi). Torej je bilo njegovo bivanje v Ameriki namenjeno bolj prihodnji partijski poklicanosti kot pa čemu drugemu.

ANTIPATIJA DO RDEČE IN KLERIKALNE STRANKE

Pesnica **Svetlana Makarovič** je v svojem intervjuju v Jani od 8. januarja t. l. rekla v odgovor na vprašanje, kako gleda na zdajšnje strankarsko dogajanje in do katere izmed strank čuti največ, do katere pa najmanj simpatij: „Ne bi mogla reči, do katere stranke čutim več antipatije: ali do bivše rdeče ali do sedanje klerikalne.“

Antipatija naše lirične pesnice torej uravnoteženo niha med do pred kratkim 80.000-glavo stranko, ki je pol stoletja zapovrstjo **vlekla za nos** („pluralistična“ OF), **morila** (Kočevski Rog), **zapirala** (slovenski Gulagi), **terorizirala** (UDBA), **raznarodovala** (od šolskega sistema do politike v zamejstvu), **azijatizirala** (degradacija življenjskega sloga) — in med stranci ljudi, ki so prišli iz katakomb in ki doslej, kolikor so bili soudeleženi pri demokratični oblasti, niso ne enega Slovence ideološko zaprli, ne enemu Slovencu skri-

Ivan Oman, po poklicu kmet, je predsednik Slovenske kmečke zveze, ki se je sedaj prekrstila v Ljudsko stranko, in član Predsedstva Republike Slovenije, skupaj s tremi bivšimi člani CK KPS Kučanom, Kmeclom in Zlobcem ter predsednikom zelenih Plutom.

vili še tako krvavega lasu in slovensko provinco popeljali najdelj v Evropo (povezava z demokrščanskimi vladami Zahoda).

Drnovška, Ocvirka (ki je kot finančni minister najbolj odgovoren za dogajanje na denarnem področju) in Voljča.

Peterle je tudi povedal, da ni Voljč predlagal ničesar novega, podoban program je imel Peterle že pred skoraj dvema letoma. In da bi bile slovenske plače, ko bi se osamosvajali pod okriljem Jugoslavije, kot so nekateri svetovali (pri tem ni mogel ne misliti na Kučana), danes enkrat nižje, kot so, kajti medtem ko velja nemška marka 50 tolarjev, velja istočasno 120 dinarjev.

Razprava v parlamentu je bila prilžnost, da so demokratično usmerjeni poslanci v slovenski prostor prek TV, ki je debato dolge ure

prenašala, pošiljali svoja sporočila o preteklem 45-letnem partijskem totalitarizmu in njegovih grehih. To je bilo spricho dejstva, da je TV najmočnejša ustvarjalka javnega mnenja in da je obenem še vedno v rokah tistih, ki jih je bila nastavila partija, še posebej važno.

Seveda so imeli možnost odgovarjanja tudi poslanci iz vrst bivše tovaršije, a ti so bili začuda tihi, tako da je nehote nastal vtis, da so si zmage tako gotovi, da se jim ne zdi vredno veliko posegati v debato. Poleg tega je bilo tole: kašo so skuhalo oni, potem so pa poslali v areno neodvisne poslance — to je njihova znana igra. (V zadnji vojni so to vlogo odigrali razni Kocbeki, Vidmarji, Rusi . . .)

ravna po starih načelih. To se kaže tudi v odmevih na (pre)zgodnje vatikansko priznanje. Mediji so z novico ravnali preskromno, reakcije ministrstva so bile prepočasne, v zraku je bilo čutiti nič kaj diplomatsko presenečenje.

In vendar bi moralo biti normalnemu Evropejcu jasno vsaj dvojce:

— da je želel Vatikan s priznanjem Slovenije in Hrvaške pravočasno moralno pritisniti na Evropsko skupnost in

— si tako zagotoviti ustrezno mesto med prihajajočimi diplomati.

S priznanjem se je dejansko postavil na čelo diplomacij, ki naj bi v Ljubljani zastopale Evropo in svet. V diplomaciji pa velja nepisano pravilo, da je predstavnik apostolskega sedeža, če je nuncij, navadno tudi dekan diplomatskega zbora. Sta se Rupel in slovenska diplomacija tega ustrašila in začela razmišljati o „previsokem diplomatskem statusu“?

Po komentarju sodeč, si najbrž Ljubljana, vajena starih vzorcev mišljenja, vedenja in vrednotenja, res ne želi, da bi imel vatikanski diplomat večjo težo, kakor mu jo je pripravljena priznati prebarvana nomenklatura.

● Zakaj je odletel Karel Smolle, bomo seveda še slišali, osebno pa sem prepričan, da je njegovega odstrela kriva naklonjenost do predsednika slovenske vlade. Karel Smolle je bil že dolgo v žledcu slovenskemu zunanjemu ministrstvu kot vsi, ki jih je podpiral tudi Lojze Peterle. Zato je moral oditi Millonig, zato je odstopil Falež. In tako bo vse dotlej, dokler se slovenska diplomacija ne bo navzela demokracije. Dotlej se bodo v njej zbirali in ohranjali kadri in teženja, ki jih poznamo iz železnih časov jugoslovanske (in seveda tudi slovenske) diplomacije.

Pavle Bratina — SLOVENEČ,
Ljubljana, 20. 1. 92.

moja zdomska fara

prvo pustovanje

(nadaljevanje)

K temu tri opombe:

● **Kranjske klobase** je izdeloval neki naš štajerski mesar. In treba je priznati, da so bile odlične. Vanje je zmlal dobro meso, seveda pa tudi česen, ki je sicer za Nemce balkanstvo, ker ima močan vonj. Kljub vsemu sami zelo radi jedo jedi, začinjene s česnom, posebno še, če ne vedo, da so z njim začinjene.

Neka naša zdomka mi je nekoč pravila, da je neki Nemec na avtobusu nahrulil tujko, ker je dišala po česnu.

Naslednji postaji je Nemec izstopil. Slučajno je izstopila tudi naša Slovenka. Oba sta čakala na drug avtobus. Ker je Nemec njo prej videl v avtobusu, je sedaj pristopil k njej in ji rekel:

„Ti tujci! Tako zaudarjajo po česnu!“

„Obenem pa opravljajo za vas najbolj umazana dela.“

„Pa ne, da ste tudi vi tujka?“

„Ja, sem.“

Tako se je oddaljil.

● Na naših družabnih prireditvah smo vedno priskrbeli **domače muzikante** — v tujini je to za naše ljudi posebnega pomena. (Kljub

temu rad priznam, da sem se na skoraj petdesetih naših pustovanjih in vinskih trgatvah, kjer so mi po šest ur udarjale na ušesa bobneče slovenske domoljubne viže, teh tako najedel, da danes televizijo, takoj ko zagledam na njej kakšen narodnozabavni ansambel, zaprem.) Takrat takšnih ansamblov še ni bilo ali pa nisem zanje vedel, predvsem pa nisem pri prvem pustovanju računal, da bo prišlo nanj toliko ljudi. Na harmoniko je igral g. Zdravko, zlata duša iz Maribora, eden mojih najzvestejših sodelavcev. Kasneje smo najemali za muziciranje ansamble naših delavcev, ki so živeli med nami. Hvaležen sem jim, da so se po dolge ure potili z igranjem, čeprav je res, da smo jih vedno pošteno plačali. Zase vem, da se sam tega dela ne bi nikdar lotil.

● **Slovenske zastavice.** Seveda so bile te brez zvezde. Saj je bil to eden nevsiljivih načinov, da smo našim ljudem v tujini dopovedovali, da si lahko zaveden Slovenec, ne da bi bil komunist. To je bila tudi neke vrste vzgoja k pokončnosti, narodni zavesti in demokratičnosti proti zaslužnjenanju in idiotizmu, ki ga je propagirala partija.

Naj to naše prvo pustovanje končam. Ne vem, kakšno je bilo stanje blagajne. Dobička najbrž ni bilo, saj vstopnine nismo pobirali. Za naprej je bila to dragocena prva izkušnja. In pa zavest, da je srečanje marsikomu naših ljudi le nekaj pomenilo.

pevski zbor

Ob nedeljah je k maši redno prihajalo nekaj ljudi, ki so radi peli, čeprav kdo od njih sploh ni imel posluha. Ker je bilo treba farno začeti graditi čisto od temeljev — moj kolega je moral pred mojim prihodom pasti slovenske duše na področju več škofij in se ni mogel posvetiti določenemu, manjšemu prostoru na tem obširnem območju — sem zgrabil za vsako možnost, ki se mi je ponudila. Porodila se mi je misel o **pevskem zboru**.

Kupil sem harmonij in sklical pevce k pevske vaji. Kakšnih deset jih je prišlo. Odslej so bile vaje vsako soboto.

Težavi sta bili pa v začetku dve: **preveč dobri** pevci in **preveč slabi**. (Nekoč mi je neki zborovodja z dolgoletno skušnjo rekel: „Lažje je držati skupaj zabojo bolh kot pevske zbor.“)

„**Preveč dobra**“ pevka za naš zbor je bila solistka z odličnim posluhom in lepim, močnim sopranom — škoda, da ji ni bilo dano, da bi se lahko v petju izsolala, ker bi res utegnila postati nekaj. Kasneje je od zbora odšla „kar taku brez vsacga slovesa“, a je medtem dolga leta v zboru sodelovala. Čez leta je še dvakrat, trikrat prišla na kor, potem je dokončno ni bilo več. Zakaj, ne vem. Mogoče se je od župnije oddaljila miselno.

„**Preveč slab**“ pa je bil za zbor pevec, ki je bil za petje najbolj navdušen, ki mu je ljudsko petje kar šlo, v večglasnem zboru pa ni bil sposoben zapeti pravilno niti enega takta. Istočasno so pevci neke staknili nekega starejšega rojaka, ki je imel odličen posluh in lep bas in je v preteklosti pel že pri več zbora. Ko je opazil, da so naši zborovski poskusi vse prej kot uglašeni — največ „zaslug“ za to je imel tisti najbolj navdušeni pevec — se je za zmeraj umaknil, tako od petja kot tudi od župnije.

In kasneje? Čez nekaj let se je navdušeni pevec z avtom smrtno ponesrečil, zbor je pa prevzel slovenski organist. A to je že kasnejša zgodba.

romanje

Sredi junija smo poromali, tako kot so to počeli do tedaj že nekaj let, **na največjo božjo pot** na tem območju.

Maša je bila v milostni kapeli. Prostor je bil za sto nas in še za mnogo drugih, ki so se vanjo tudi tedaj stlačili, mnogo premajhen. Peli smo na glas in ker so naše pesmi res lepe, so se jim tujci zelo

čudili in nas spraševali, od kod smo.

„Oberkrainer,“ smo jim dopovedovali, saj če bi rekli, da smo „Slo-
wenen“, bi nas takoj spraševali, če
„Slowaken“, „Tschechen“ ipd.

Po maši je šel vsakdo kosit, ka-
mor ga je bila volja. Zgodaj popol-
dne smo se spet zbrali v milostni
kapeli k blagoslovu rožnih vencev,
svetinjic in drugih svetih predme-
tov, ki so jih ljudje medtem nakupili,
in k petju litanij Matere Božje. Te
litanije so skupaj z vmesnimi krat-
kimi pesmimi nekaj tako tipično
slovenskega, da so bile brez dvoma
največje doživetje romanja. To je bil
res krik vernih slovenskih src sredi
tujega sveta k nebeški Kraljici.

Potem smo se zbrali na dvorišču
enega od gostišč in čakali na uro
odhoda. Res smo se pogovarjali,
skušali kaj zapeti, a to čakanje je
bilo dejansko en sam dolgčas. Dru-
go leto bo treba tudi za te ure kaj
pripraviti, ker dolgočasimo se lah-
ko tudi doma.

debatne ure

Kot ena od možnih oblik srečeva-
nja, obenem pa verskega poglob-
ljanja odraslih, so se nam pokazale
debatne ure. V župnijskem glasilu
Med nami povedano smo napove-
dali prvo tako srečanje in res je pri-
šlo nekaj ljudi.

Te debatne ure so se potem vrsti-
le **dolgo vrsto let**, mesec za mes-
cem. Res ni bilo tako preprosto
vedno poiskati zanimiv predmet za
pogovor. Pa se zdi, da se nam je
to kar posrečilo, kajti število udele-
žencev je rastle. Vselej smo se po-
govarjali o verskih ali moralnih
vprašanjih ali pa smo skušali kak-
šen aktualen dogodek oceniti pod
versko-nravnim vidikom.

Po kakšnih desetih, dvanajstih
letih **so se** te debatne ure **nehale**.
Zakaj? Po nerodnosti enega ali
drugega udeleženca so pogovori
vselej in kmalu po začetku debate
zašli na politična vprašanja. To pa
ostalim udeležencem, posebno
ženskem svetu, ni bilo všeč.

Odločil sem se, da za eno leto z de-
batnimi urami prenehamo.

Po enoletnem odmoru sem po-
kušal spet začeti z njimi, pa ni več
šlo: k njim sta prihajala dva, trije
udeleženci, dokler nismo s temi
pogovori popolnoma prenehali. Še
danes se mi zdi škoda, da je do
tega prišlo. A takšno je pač
življenje.

za binkošti k trubarju

Prvo binkoštno srečanje smo v
Nemčiji pripravili leta 1967 in to v
kraju, kjer je Primož Trubar v 16.
stoletju 20 let župnikoval, v **Deren-
dingenu**, mestni četrti Tübingena
na Württemberskem.

Misel sama je bila nadvse posre-
čena, saj je srečanje združevalo
verski in narodni vidik, poleg tega
pa še ekumenskega. Kdo je mogo-
če pri tem občutil tudi to, da je bil
Trubar v tujini zaradi svojega pre-
pričanja, prav tako kot danes mar-
sikak ideološki izseljenec, Trubar
zaradi cerkvenega, ti zaradi dru-
žbenega.

„**Katoliški Slovenci se bomo
zbrali ob Trubarjevem grobu,**“ je
stalo na posebnem vabilu, „**da
damo priznanje njegovi gorečno-
sti za vero in narod in da si nabe-
remo ob spominu nanj novih moči
za narodno in versko življenje.**“

Da misel srečanja na Trubarje-
vem grobu ni bila neposrečena, se
je izkazalo kasneje, ko je tudi „do-
movina“ pricapljala za nami in tam
pripravljala občasna srečanja. In
da enoumju v domovini naše po-
četje ni moglo biti pri srcu, je ra-
zumljivo, saj smo morali mi veljati
za narodne sovražnike — domovi-
no je smela ljubiti samo partija.

Treba je bilo dobiti dovoljenje za
mašo v protestantski cerkvi od tam-
kajšnjega katoliškega škofa, pa se-
veda od krajevnega protestantske-
ga župnika, ki je bil znan po veliki
ljubezni do Slovencev. Ta nam je
povedal, da se še danes, po več kot
400 letih, ohranja v kraju spomin
na Trubarja.

K maši in popoldanski prosvetni
prireditvi v farni dvorani se nas je
zbralo **700 Slovencev**, kar je bilo
za začetek veliko. Med nas so prišli
tudi rojaki iz Porurja, med njimi tudi
nekaj parov narodnih noš. Popol-
danskega programa se ne spomi-
njam več. Predstavljam si, da je
moralo biti bolj skromno, saj je
vsak začetek težak. A začelo se je.

Kasneje **so se** nekaj let **nadalje-
vala binkoštna srečanja** na Würt-
temberskem. K njim je prihajalo po
več tisoč Slovencev iz vse Nemčije.
Vsako leto je bilo več narodnih noš
in vsako leto je bil prosvetni pro-
gram bolj pester: deklamacije, pet-
je, igranje na instrumente . . . Tudi
srečolov je bil vedno bolj razkošen,
godalni kvinteti so bili pa ves čas
odlični.

Ko je naš župnik, ki je imel na
skrbi vso pripravo prireditve, pri
enem teh srečanj izobesil v cerkve-
nem zvoniku, kjer je bila maša,
dolge slovenske zastave brez zvez-
de, so tovariši takoj protestirali pri
nemški policiji in zastave so morale
iz zvonika. Pač ljubezen do naroda.
Oziroma do zvezde.

Spomnim se tudi, da je na eno
takih srečanj prišel dopisnik ljub-
ljanskega Dela, velik partijski zad-
rež. Nekaj se je spustil v debato z
našimi duhovniki, pa mu je menda
kmalu postalo prevroče in je odšel.

bo še

josip jurčič

jurij kozjak

slovenski janičar

Dosedanja vsebina:

Na gradu Kozjak je gospodaril štiridesetletni Marko Kozjak. Žena mu je rodila sina Jurija, po porodu pa umrla. Na gradu je živel tudi Markov mlajši brat Peter.

Marko je zalotil mladega cigana pri kraji in ga tako močno udaril, da je ta za posledicami umrl. Ciganov oče je sklenil, da bo sina maščeval. S Petrom je sklenil kupčijo, da odpelje Jurija v Turčijo.

Marka je to tako potrla, da je odšel k stiškim menihom.

V deželo so prihrumeli Turki. Možje in fantje so se branili proti njim s samostanskega zidu, ostali so se razbežali. Prvi je prekoračil obzidje velik janičar, turški poglavar — Jurij Kozjak.

V samostan je prišel skozi skrivni vhod cigan in svetoval Marku Kozjaku, naj se z vsemi patri to noč umakne iz samostana, ker ga ne bo mogoče braniti pred Turki. Ravno ko so hoteli patri odpreti zakrita vrata, je na nebu posijala luna.

Žalostno so pogledali nekateri proti nebu blede luno, kakor bi ji hoteli očitati: „Glej, luna, kako si hudobna, le še pol ure bi bila skrita

in mi bi bili rešeni.“ Drugi pa so godrnjali: „Bog hoče, da smo zgubljeni, rešitve ni nobene.“

Zdajci se je izkazalo, da jih je ravno luna rešila smrti.

Nekdo v tem hipu zagleda, da je na vrtu veliko krdelo Turkov. Bili so tako blizu, da bi jih lahko s puščicami dosegli. Ko bi ne mislil vsak nase, bi zdaj menihi gotovo za trdno menili, da jih je hotel cigan izdati, kajti Turki so se plazili tik okoli luknje, po kateri je prišel on v kloster.

Cigan pa, vaje zvijače in naglice v premišljevanju in dejanju, hitro razume, kaj to pomeni. Gotovo ga je moral kdo izmed turških stražnikov zapaziti, ko je lezel skozi turški tabor in potem odprl pod zidom na vrtu skrita vratca. In zdaj nameravajo Turki priti skrivno v kloster ravno po tej poti.

„Lisjak gre prvi v past,“ pravi cigan, „gotovo gre naprej glavar, kaj ko bi...“ in brž pomigne navzočim, naj se tiho razmaknejo in postavijo po obzidju. Videl je, da jih Turki, če pridejo po jarku, gotovo napadejo tudi od drugih strani.

Drugokrat ne bi nihče poslušal ciganovih povelj, a zdaj se je že slišalo hrumenje od zunaj tudi z druge strani in vsak je preplašen teklen na domnjeno mesto. Večji trop je ostal s ciganom in Kozjakom.

Kmalu se odpró železna vrata in v klostru stoji velikanski janičarski poglavar. Za njim so se tlačili njegovi vojaki, glava pri glavi, po ozkem podzemskem tunelu s svetlimi baklami. A komaj je stal janičar velikani s tremi pajdaši znotraj, cigan in nekateri hlapci, skriti v temi, zaloputnejo s silo železna vrata, da se dvema Turkoma, ki sta stala ravno na prehodu, razbijeta glavi.

Med hlapci in štirimi Turki, ujetimi na dvorišču, se vname boj. Dasi je bilo hlapcev veliko, niso mogli blizu strahovitemu janičarju, ki je bil toliko bolj divji, ko je videl, da je med sovražniki, ločen od svojih. Strašen krik se je razlegal po klostru. Turki so razbijali mala vrata, ki so jih hlapci tiščali zaslonjena, poglavar pa je s svojimi pajdaši vpil, da osrči vojake zunaj, naznanaajo jim, da je še živ.

Boj znotraj je končal šele cigan, ki se je od strani priplazil pod noge janičarju, da ga je spodnesel. Veliko telo je padlo po tleh in zdajci je bilo mnogo krepkih rok, ki mu niso dale vstati. Ne dolgo, in tudi oni trije so ležali. Dasi je imel stari cigan moči kakor medved, je bilo treba veliko truda, preden so vklelili silovitega janičarja, ki je bil — kar je cigan vedel — Jurij Kozjak.

Ni bilo težko braniti pred Turki vhod pri podzemskem žlebu. Tukaj bi mogli priti noter le na skrivaj. Težko pa je bilo braniti se Turkov drugod z zidu. Ko so namreč Turki zaslišali, da je njihov siloviti poglavar v sovražnikovih rokah, so se zaletavali proti trdnjavi s še večjim naporom. Vendar so se hlapci, dasi jih je bilo malo, to noč hrabro branili, in ko se je žarila v jutru danica, so bili Turki za to noč srečno odbiti. Potok, ki teče pod klostrom proti jugu, je bil ta dan ves rdeče pobarvan od turške krvi.

ŠESTNAJSTO POGlavJE

Oh, postojte, govorite,
al' še živ je ljubi oče?

J. Bilc

Pot, po kateri so se upali tisti, ki so bili zajeti v kloštru, pred silo rešiti iz obzidja, so zdaj sami zasuli, ker je bila sovražniku znana, torej brez prida, lahko pa v škodo. S tem je bilo podrt skoraj vsako upanje, da bi mogli kdaj svoj zapor na skrivaj zapustiti. Da se ne bodo mogli dolgo braniti, so do dobrega spoznali to noč, kajti že zdaj so se ubranili le z največjo silo.

Imeli so pa ujetega turškega poglavarja. To je bilo nekaj, kar je cigan, najboljši izmed vseh braniteljev, tudi brž izrazil. Poslal je namreč enega ujetih Turkov nazaj v tabor in mu velel, naj Turkom naznani: ko se predrzne prvi Turek sovražno približati obzidju, bo poglavarjeva glava nataknjena na drog nad kloštrskimi vrati. Ta grožnja je storila, da so Turki nekaj dni mirno čakali, kaj bo zapovedal veliki turški poveljnik, ki je bil z vojsko blizu Ljubljane.

Gori v najvišji sobi v kloštru je hodil z zvezanimi rokami janičar Jurij Kozjak gor in dol. Njegov oče stari Marko je moral pač s težkim srcem privoliti in videti, kako so mu podložniki zvezovali sina (kajti cigan mu je bil razodel, da je to njegov edinorojenec), kako so njegovega ljubega otroka, po katerem je zdihoval in jokal leto za letom, zdaj uklepali v železne sponke. A spoznal je, da ne gre drugače.

Debele solze so padale starcu na lice, ko je videl dolgo zaželenega pred seboj, ravno takega, kakor je bil on sam v mladosti, pa ga ni mogel objeti, ni mu mogel razodeti očetovih čustev. In vendar je bil to njegov sin, sin njegove rajne žene. Kako bi mu povedal, da je on njegov oče? Ali ga bo razumel?

Cigan mu je obetal, da bo to reč uredil. Tudi je bilo mogoče samo njemu, zakaj za obzidjem ni bilo človeka, ki bi se mogel sporazumeti z janičarjem, razen cigana.

Bilo je nekaj dni, kar je bil janičar zaprt v kloštru. Zamišljen koraka z zvezanimi rokami po sobi. Misli in misli in se domisli tudi svojega doma.

„Kje je moj dom?“ misli sam pri sebi in misli je zmerom bolj in bolj na mlada otroška leta. Kakor sanje mu je vršelo pred očmi: ljubi mož, ki ga je zibal kot malega dečka na kolenih, hudi stric, potem zli mož, ki ga je posadil na konja, in tako dalje. Vselej, kadar se je domislil preteklosti, mu je prišel pred oči stari prijazen menih, ki je skrbno ustregel vsaki njegovi želji, ki je vselej, kadar ga je videl, točil solze. Nehote je janičar spoštoval starega moža, smilil se mu je in vendar ni vedel, kaj mu je in da je razlog za to starčevo žalost in skrb on.

Počasi, vsak dan nekoliko, mu je pravil cigan njegovo lastno zgodbo: kako je imel bogat oče sinka, kako je odšel na vojno, kako je potem otroka njegov stric prodal možu, ta pa ga je odpeljal na Turško in prodal za janičarja. Cigan se ni motil.

Janičarju je dala povest veliko misliti. Naposled, ko se je posameznih reči zmerom bolj spomnil in so se te popolnoma strinjale s ciganovo pripovedjo, mu je prišla misel, da je morda on tisti sin.

„Le kje je moj oče?“ je mislil. „Morda je star in zdihuje po meni. In jaz? Jaz služim tujcem. Za Mohamedovo vero? . . . Ali nisem nekdaž veroval nekaj drugega, lepšega, kar so me učili dobri ljudje? Tisti, ki me je učil, je moral biti moj oče. Nekdaj sem bil kristjan, posilili so me v to vero in v janičarja, to je gotovo, to sem videl vsak dan pri drugih primerih. To družbo hočem zapustiti, poiskati očeta. Tudi jaz moram vendarle imeti človeka, ki me je ljubil.“

Janičar si zakrije obraz in zamišljen sede.

Ko pogleda zopet kvišku, vidi pred seboj cigana in kloštrskega poglavarja, starega Marka, svojega nepoznanega očeta. V pogledu, s katerim je janičar pogledal starčka, je bilo nekaj tako milega, da je Marka čudno ganilo in mu iz prsi privabilo globok zdihljaj.

Prvo, kar je janičar vprašal cigana — kajti z menihom ni mogel govoriti, ker ni razumel jezika dežele

— je bilo to: ali ve za tistega očeta, o katerem mu je že večkrat pravil.

„To se ve da. Poznam ga. Ni da-leč od tukaj,“ mu odgovori cigan. Proti Marku pa reče: „Prijemlje se, prijemlje.“

„In kako si vse to zvedel?“ povpraša janičar.

„Prijatelj, jaz sem bil zraven, jaz sem vzel dečka na konja in sem ga spremil noter na Turško. Pozneje sem ga večkrat videl. Poznam ga tudi še dandanes prav dobro.“

„Poznaš ga?“ reče janičar, vstane, pa se zopet usede kakor človek, ki se je sam pri sebi zmotil.

„Poznam ga,“ odgovori cigan mirno, kakor bi izrekel nekaj vsakdanjega. „Dobro vem, da si ti tisti, ki sem ga jaz odpeljal na Turško.“

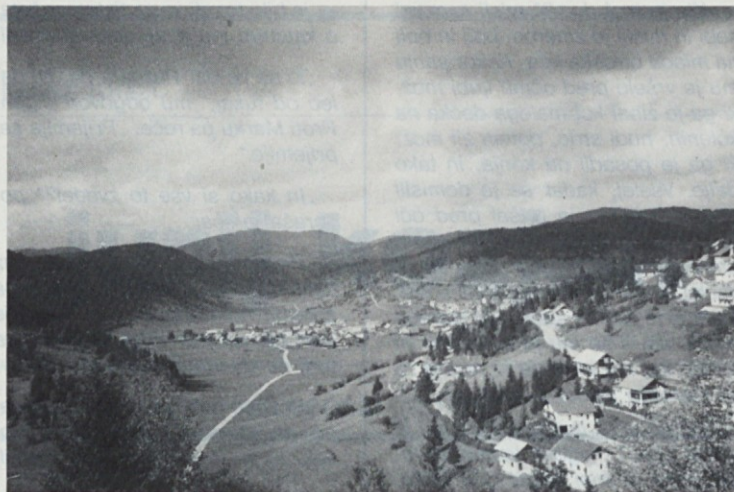
Janičar, strahovit v boju, vstane. Na lice se mu bere, kako mu po glavi vre.

„Govôri, človek, če pripoveduješ resnico, kje je moj oče!“

Smeje se cigan na čuden način zavije usta, seže po nož, prereže janičarju vezi na rokah in kazaje na

V Škofji Loki

Retje v Loškem potoku leži ob cesti proti Blokam.

starega Marka govori: „Tu stoji. V lice mu poglej in videl boš lice svojega očeta.“ In obrne se k očetu rekoč: „Zagotovo je tukaj Jurij Kozjak, še lepši od tedanjega, ki je jezdil z menoj na Turško.“

„Moj sin!“ je zavpil stari Kozjak in v tem trenutku je stena med dvema srcema padla, oče in sin sta si slonela na prsih. Beseda sin ni bila nekdanj srcu in ušesu neznana, že dolgo pa je ni čulo uho pod turškim turbanom.

Marsikaj bi rad starec povprašal novo dobljenega sina, a za zdaj je moral biti zadovoljen, da je mogel govoriti s srcem tistega, ki ga je toliko časa zastoj pričakoval. Sicer pa je med njima tolmačil cigan, kar je bilo treba.

Zdaj ni bilo težko priti iz klostra. Jurij Kozjak, prejšnji janičarski glavar, je zlahka prevaral svoje dose-danje pajdaše rekoč, da so se mu vsi v klostru vdali pod pogojem, da oprostijo njega in še tri ujete tovariše, če smejo prosto oditi, pa da Turkom prepuste kloštrsko poslojpe.

Janičarjem je bilo vse pogodu,

da bi le dobili nazaj svojega hrabrega poveljnika. Sicer so menili, da jim ni treba držati besedo, dano kristjanom. A ko so videli, da je njihovega glavarja v resnici volja pripeljati sovražnike, ki so se mu vdali, v varstvo, si niso upali malemu krdelu, ki je z vsemi kloštrskimi pomembnejšimi dragocenostmi in bogastvi jezdilo po sredi turškega tabora, ničesar storiti.

Celo ko se je glavar namenil, da hoče kristjane spremiti do gradu, da bi tako spolnil besedo do zadnjega, se mu ni upal nihče upirati, dasiravno se je zdelo to vsem več kot čudno. Ž njim je hotelo iti veliko krdelo, da ne bi kristjani poveljnika kljub dogovoru zopet zaprli. To se ve, da se je ta temu ustavljal, rekoč, da ni potrebno, in nazadnje vzela seboj le čisto majhno število.

Vendar kmalu pride to krdelce nazaj v turški tabor in naznani preplašenim janičarjem, da jih je glavar zapustil in šel s kristjani v grad Kozjak.

Jeza, ki se je vnela zavoljo tega med Turki, se je pokazala v tem, da so brž zažgali velikansko kloštrsko poslopje in ga razdejali s cerkvijo

vred. Kaj radi bi se maščevali nad samim izdajalcem, kakor so ga imenovali. Vendar so vedeli, kako nevaren bi jim bil njih prejšnji glavar, če bi se združil z domačini proti njim. Zato so se podvzivali in šli za veliko vojsko.

Že med potjo so poslali cigana z dvema hlapcema naprej v grad Kozjak oznaniti veselo novico, da pride pravi mladi gospodar Jurij. Še posebej je velel Marko sporočiti bratu Petru, če bi bil že v gradu, da se mu ni treba ničesar bati; vse, kar mu je bil hudega prizadejal, je pozabljeno.

V gradu ni bilo veselja ne konca ne kraja, zlasti med starejšimi hlapci, ko se je razširila ta novica.

„moj sin!“ je zavpil stari Marko Kozjak in padel sinu Juriju, turškemu janičarju, okrog vratu.

Ko bi Bog Petra Kozjaka s svojo mogočno strelco udaril z vedrega neba, se ne bi prestrašil bolj, kakor ga je prestrašilo naznanilo, da se vračata na grad njegov nečak, ki ga je on prodal na Turško, in brat Marko, da je prišla vsa njegova hudobija na dan, da mu ni med ljudmi več živeti. Kar sta hlapca poročala, da je stari gosopod Marko veleval, da je vse pozabljeno, tega Peter že ni slišal, kakor hlapca nista vedela, kaj govorita.

„Preč je preč!“ je vpil Peter z glasom, ki je vse, ki so ga čuli, prestrašil. „Za večno sem pogubljen!“ Rekši je bežal ven in nihče ni šel gledat za njim.

Ko se je v gradu vse veselilo in kričalo, videč novega gospoda v turški obleki, je manjkalo Petra. Zaman je stari Marko, od samega veselja ves solzan, povpraševal za njim, zaman je družina pretaknila ves grad. Petra ni bilo. Tudi cigana ni bilo videti.

Šele drugo jutro navsezgodaj je prišel mlad hlapec s strahom povedat staremu Marku grozno novico, da v gozdu doli pod gradom gošpod Peter — visi na veji mrtve. Da je bilo to sporočilo v pljači novega veselja grenka kapljica, si lahko mislimo.

Opat Udalrik, ki je prišel v grad že prej s Petrom, je rekel z žalostnim glasom: „Kakršno življenje, takšna smrt.“

Ljudje, ki jim je bilo ukazano, da so Petrovo truplo na tihem sneli z drevesa in ga pokopali, so pozneje pravili, da je iz gošče stopil cigan in mrtvecu smeje se rekel: „Zakaj si me dal vreči v vodo, trap? Sicer bi se ti ne bilo treba obešati.“ To so bile zadnje besede, ki jih je kdo čul iz ciganovih ust, kajti od tistega dne ga ni videl nihče več v slovenskih krajih.

Ne dolgo potem je bila dežela rešena nemilega gosta: Turki so se, siti prelite krvi in morije, spet umaknili nazaj.

Zopet se prikažejo slovenski kmetje, ki niso bili padli v boju s hudim vragom pod krivo sabljo in ki niso morali v sužnost med nečloveške Turke. V hrastovem gozdu je pela sekira. Razkopavali so upepeljene kupe, ostanke svojih prejšnjih stanovanj, in k Bogu vzdihujoč so si postavljali nove hiše.

v turški tabor je prišla vest, da jih je njihov poglavar zapustil in ostal s kristjani.

Opat Udalrik je dal s pomočjo sosednjih plemenitašev, posebno mladega Kozjaka, sezidati v Stični nov kloster. Sploh so si po vsej deželi prizadevali zaceliti rane, ki so jih vsekali Turki.

Marko Kozjak ni dolgo užival veselja, da bi živel pri svojem sinu, ki je bil čudež za vse sosede, naj-

Vas Hrib je središče Loškega potoka. Na griču Tabor stojita cerkev in šola.

boljši mož med kranjskimi plemenitaši. Ime janičar mu je sicer ostalo, obenem pa nobena tistih groznih lastnosti, ki so bile navadno povezane s tem imenom.

Jurij je svojega očeta, ki je umrl rad in vdan v božjo Previdnost —

ta mu je zadnji del življenja tako osladila — kmalu pokopal.

Tudi opat Udalrik je šel kmalu za njim počivat k Bogu, ki vse dobro plačuje, vse hudo kaznuje. Bodi češčen in hvaljen!

konec

Ivan Cankar

martin kačur

V prihodnji številki NAŠE LUČI bomo začeli objavljati povest Ivana Cankarja Martin Kačur. Povest opisuje idealista, ki v boju za napredek v zaostalem okolju žalostno propade, a njegova žrtev je vseeno prispevek k napredku človeštva. Povest je najbolj berljivo Cankarjevo delo.

Mladi učitelj začenja svoje poklicno delo z neizmerno ljubeznijo do ljudi in z neomajno vero v napredek. Na novem službenem mestu v Zapolju začne zbirati okrog sebe delavce in kmete in

sklene zanje ustanoviti izobraževalno društvo.

Zapoljskim veljakom to ni všeč, zato dosežejo zanj kazensko premostitev v zakotni in zaostali Blatni dol, kjer postane zaradi celotnega surovega in mračnega vzdušja cunja.

Ko ga nazadnje vendarle premeste v sončne Laze, se nikakor ne more otresti senc Blatnega dola. Do kraja obupan odide od doma in se ponesreči. A njegova osebna žrtev je prispevek k napredku človeštva.

iz življenja naših far po Evropi

anglija

● *Krst Dominika.* — Eden najlepših dogodkov za vsako družino je prihod otroka na svet. Prav tako pa je praznik za vsako krščansko skupnost, kadar se veseli ob krstu otrok, ki po tem zakramentu postajajo na poseben način božji ljubljenci, božji posinovljenci, resnični dediči božjega kraljestva. In prav tovrstnega dogodka se je veselila naša skupnost v Angliji. Vese-

lje je bilo še toliko večje, ker je novokrščenec potomec in vnuk naših najbolj zvestih župljanov — ge. Ivanke in g. Toneta Krajšek. Ga. Ivanka je članica našega pastoralnega sveta in organizatorica vseh naših prireditev v mestu Derby.

Njena hčerka Marija in njen mož Peter sta v cerkvi izrazila željo, da njun otrok Dominik prejme sveti krst. Obred je opravil g. Peter Kravos in kot družinski prijatelj posebej poudaril misel iz krstnega obrednika: „Dragi starši, ohranite luč, ki je zaupana vašemu otroku, da bo Dominik vedno živel kot otrok luči in da bo šel prihajajočemu Gospodu naproti.“

Mladim staršem in novokrščencu Dominiku želimo, da bi krstna milost v njih vedno rastle in obrodila bogate sadove, ki bodo v veselje njim in vsem drugim.

● *Pogreb g. Franca Korošca.* — Slovenski rojaki v Londonu smo na sam novoletni dan izgubili zvestega člana naše katoliške skupnosti — g. Franca Korošca.

Pokojni Franc je bil človek z veselo in korajžno naravo — zares pravi „fantič zelenega Štajerja“. Luč tega sveta je zagledal leta 1924 v Štorah pri Celju. Že kmalu je spoznal trdoto in vso bridkost življenja. Že 12-leten je ostal sam brez staršev in brez njihove topline. Našel je pot do duhovnih sinov sv. Janeza Bosca in bil deležen njihove vzgoje in pouka. Postal je čevljar in ta poklic vestno opravljal tudi v Angliji, saj je na ta način preživel sebe in svojo družino. Žena, tudi Slovenka, doma iz Benečije, mu je umrla že pred sedmimi

leti, kot vdovcu pa sta mu bila v veliko tolažbo sinova Franko in Juliano.

V pogrebem nagovoru je župnik g. Stane Cikanek še posebej naglasil, da smo na tem svetu le romarji, brez stalnega bivališča. Naša resnična domovina je pri Njem, ki je o sebi rekel: „Jaz sem pot, resnica in življenje.“ Gospod Franc je to romarsko pot docela občutil na svoji koži, saj je zgodaj izgubil starše, ko pa človek izgubi starše, izgubi tudi dom. Znašel se je v deškem vzgajališču, ga zapustil in našel novo „domovino“ v Angliji. Vse to romanje in trdo delo mu je počasi jemalo zdravje in moč. V 68. letu ga je Stvarnik življenja poklical k sebi. Mi vsi mu želimo le eno — da mu dobri Bog končno pokaže edino resnično domovino pri sebi v nebesih, kjer se dan več ne nagne k večeru in kjer sonce nikoli več ne zaide.

avstrija

PREDARLSKA

Ekumensko srečanje: V župniji Fraštanz je bilo v tednu molitvene osmine za edinstvo kristjanov ekumensko bogoslužje. Poleg krščanskih skupnosti so bile povabljene tudi druge, ki živijo v naši deželi. Tema srečanja je bila Ohranitev stvarstva in njegov pomen. Iz sv. pisma in različnih drugih tekstov, ki govorijo o tem, naj bi vsaka skupnost izbrala tisto, kar je danes najbolj aktualno.

Domači župnik je pozdravil vse skupnosti in navzoče vernike, ki so se zbrali pri tem bogoslužju. Poudaril je pomen takega srečanja in skupno delo za ohranitev vesolja, ki nam ga je Bog zaupal. Iz del Stare zaveze sv. pisma, ki govori o stvarjenju, so podkrepili božjo skrb za zdravo okolje in dolžnost vsakega posameznika kot skrbnega upravljalca in delavca. Vrstile so se skupine ali posamezni zastopniki. Pravoslavni duhovnik je molil prošnje, ki jih molijo pri njihovem bogoslužju. Nato smo poslušali psalm, ki govori o zahvali za vse stvari na zemlji.

Nato so se predstavili tibetanski menihi, ki imajo svoj samostan v tej

Krst Dominika s krstiteljem g. Petrom Kravosom in botri.

župniji. Pred leti so pribežali iz Tibeta in imajo sedaj tu svoj duhovni center, kjer lahko ljudje spoznavajo vzhodno vernost in njihovo filozofijo. Za nas nekaj povsem novega. Njihova molitev je bila monotona in nam v nerazumljivem jeziku. Veliko zbranost in pravi odnos do molitve pa smo vsi začutili.

Predstavniki starokatoliške skupnosti je nanizal nekaj misli iz svojega dela med maloštevilnimi verniki, ki skrbijo za znanje na Tirolskem in Predarlskem. Posebno je poudaril izpolnitev božje volje in se ji podrediti.

Evangelikiški pastor pa je prebral odlomek iz evangelija, kjer je govor o nasprotju in razdoru med ljudmi. Kljub temu, da smo različni, lahko živimo skupaj, ustvarjamo in skrbimo za razvoj.

Nazadnje so se pridružili tudi muslimanski bratje. Predstavniki skupnosti je prebral nekaj odlomkov iz korana. Izbral je tista mesta, ki govorijo o Kristusu preroku. Osvetlil je njihovo vero in nam jo predstavil v grobih obrisih. Sledila je molitev, precej dolga, zategnjena in za naše uho težko dojemljiva.

Za obogatitev in poživitev srečanja je poskrbel moški oktet župnije. Za začetek je zapel bogoslužno pesem, na koncu pa iz teksta govora na gori.

Vse se je odvijalo brez predsodkov, kdo je v posesti popolne resnice. Tak ekumenizem nastaja ob razumevanju in spoštovanju drugega do drugega. In

takšna srečanja imajo bodočnost in uspeh. Škoda, da se je srečanja udeležila le majhna skupina vernikov iz župnije. Za mnoge se ne dogaja nič novega, zato srečanje in molitev nista bila odmevna, kot bi zaslužila. Opazili smo župana, direktorja šole in nekatere druge vidne predstavnike javnega življenja, kar je hvalevredno in vzpodbudno. Z majhnimi koraki si utiramo pot v skupno družino različno mislečih in verujočih. Božji Duh naj pomaga do čimprejšnje in popolne združitve v edinosti.

Rajni Franc Žnidar iz Bruslja

belgija

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Tokrat zabeležimo le tole žalostno novico: Nepričakovano je v Bruslju umrl 12. januarja g. Franc Žnidar zaradi srčne kapi. Pokopali smo ga v četrtki na pokopališču v Ixelles ob večji udeležbi rojakov in rojakin ter drugih, ki so ga poznali. Njegovi ženi ge. Angeles, roj. García, in sinu Francisu, naše iskreno sožalje.

Pok. Franc se je rodil 6. marca 1932 v Cerkljah na Gorenjskem. Prišel je v Belgijo in se leta 1972 poročil z gđc. Angeles García, po rodu Španko, in imel sina Francisca. Rad je prepeval pri raznih pevskih zborih v domovini in tudi v Belgiji. Ohranili ga bomo v lepem spominu. Izseljenski duhovnik je prisostvoval njuni poroki, jima krstil sina Francisca in imel mašo zadušnico za njegov večni pokoj. Naj se v Bogu odpočije!

LIMBURG-LIÈGE

Dogodki v Sloveniji in na Hrvaškem so postavili v senco našo akcijo v prid Doma srečanja na sv. Višarjah.

A mislimo, da je prišel čas, da spet dvignemo glas in opozorimo na važno poslanstvo, ki nas čaka na Sv. Višarjah.

Kot veste, so Sv. Višarje starodavna slovenska božja pot, ki ležijo na tromeji med slovanskim, germanskim in latinskim svetom, v višini 1800 m.

Sv. Višarje so simbol slovenske vernosti in posebne ljubezni do Matere božje. Posvečene so z molitvijo, pesmijo in solzami naših dedov in pradedov. Zato so nam posebno pri srcu.

Zaradi častitljive starodavnosti višarske božje poti in zaradi njene edinstvene lege med tremi velikimi skupinami narodov, ki Evropo v glavnem sestavljajo, so višarsko Marijo v novejšem času imenovali Božja mati Evrope.

Poslanstvo višarske Marije se je torej povečalo in posodobilo, kar nam nudi novih možnosti delovanja, pričevanja in vplivanja.

Na Višarjah smo že v Evropi brez posebnega pristanka evropskih politikov.

Prav v časih, ko se vse spreminja, ko se staro ruši in gradi novo, ko se

Pokojna ga. Marija Bezenšek, roj. Borštnar, iz Châtelineau

Pokojni g. Branko Mauri iz Jumeta

med narodi poraja nova, bolj strpna in odprta miselnost, moramo biti *navzoči* na Sv. Višarjah.

Da bo ta navzočnost vredna svobodenega in kulturnega naroda, moramo imeti svoje *prostore*, kjer se moremo mirno srečevati, izmenjavati, načrtovati, sprejemati in spodbujati mladino ter gojiti prijateljske stike s pripadniki drugih narodov.

Dom srečanja na Sv. Višarjah je torej potreba časa.

Ponudila se nam je izredna priložnost, da smo na Višarjah kupili hišo, ki odgovarja našim namenom. Stane 235 milijonov lir brez prepisa. V težkih okoliščinah jo plačujemo že dve leti.

Mnogi so nam že pomagali po vseh evropskih deželah in v Ameriki.

Iskrena zahvala vsem dobrotnikom.

V prihodnjih tednih bomo hišo prepisali. K temu dejanju bomo povabili zastopnike vseh treh Slovenij. Hiša bo namreč samo ob sodelovanju rojakov iz Slovenije, zamejstva in izseljenstva mogla veljavno opravljati svoje poslanstvo.

„Dom srečanja“ na Sv. Višarjah naj bo naša skupna zadeva.

Hiša je plačana, a čimprej moramo vrniti 100.000,— mark posojila.

Zato nujno prosimo rojake po Evropi, da nam pomagajo.

Darove morete izročiti najbližjemu slovenskemu duhovniku.

Za Vašo dobroto in razumevanje se Vam, sestre in bratje, vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Naj Višarska Marija čuje nad Vami!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Praznovanje ob mednarodnem priznanju slovenske države. — Uresničil se je slovenski tisočletni sen: imamo svojo državo! Pravljica o kralju Matjažu postaja otipljiva resnica. Po mesecih negotovosti in dvomov nas je vendar razveselila enkratna zgodovinska novi-

Številni slovenski izseljenci smo se 27. decembra lanskega leta zbrali v Radencih.

ca. Ni treba posebej poudarjati, da je val navdušenja zajel tudi Slovence v Parizu. Od blizu in daleč smo se v nedeljo, 19. januarja, zbrali v cerkvi sv. Terezije ob Slovenskem domu, da smo se s *slovesno mašo* zahvalili Bogu za ta neponovljivi dogodek. V cerkvi je vladalo res praznično vzdušje: sveto daritev sta opravila prelat Nace Čretnik in g. Branko Balažič. Ob oltarju so se zvrstile narodne noše, Klemen Ložar, Maksimilijan Valant in Jože Šimc so držali tri slovenske zastave, ki jih je med mašo g. Čretnik tudi blagoslovil. Vsa cerkev je doživeto pela naše prelepe pesmi, ki jih je dr. Janez Zorec še posebno skrbno izbral: vse so govorile o domovini in narodu, ki naj ju spremljata božje varstvo in božji blagoslov. Izredno doživet in prepričljiv je bil na-

„Zadnja pomlad na domačem vrtu našega ljubega sina Pascala“ je napisala na sliko ga. Herneca iz Bosc-Roger-en Roumois (Eure).

govor g. prelata, ki je med drugim dejal:

„Toda ob tem praznovanju se ne moremo, se ne smemo omejiti na preteklost. To je samo mejnik na zgodovinski poti našega naroda, res važen mejnik, toda samo mejnik ob poti, ki vodi naprej v bodočnost.“

Če je narod s svojim dosedanjim delom in trpljenjem dokazal, da je zaslužil mednarodno priznanje, je pa od sedanjosti in od bodočnosti, z drugimi besedami, je sedaj od nas vseh, ki živimo doma in po svetu, odvisno, da dokažemo, da smo tega priznanja vredni, odvisno, da dokažemo, da je naš narod sposoben izpolniti svoje narodno in krščansko poslanstvo v svetu, v družbi drugih narodov, kot enakopraven v pravicah, pa tudi enako zadolžen v dolžnostih.

Verni imamo v tem zgodovinskem trenutku še posebno dolžnost in obveznost. Iz zgodovine slovenskega naroda vemo, da sta bili Cerkev in vera tisti, ki sta v najbolj težkih in odločilnih trenutkih omogočili, da je slovenski narod najprej sploh nastal in da je potem vkljub neugodnim okoliščinam ohranil svojo zavest in svoj jezik ter rešil vsaj toliko našega prvotnega ozemlja, da imamo lahko na njem svojo državo.

Od nas pa je sedaj odvisno, kako bomo to državo uredili in urejali, kako bomo v njej živeli. Od nas vernih je odvisno, ali bomo ob vstopu na mednarodno polje znali ohraniti vrednote, ki so nas reševale v preteklosti, vrednote, brez katerih bi sedanjost in bodočnost pomenili začetek neizprosne konca. Med temi vrednotami sta na prvem

mestu vera v Boga in medsebojna ljubezen."

Sveta noč in Marija skoz' življenje sta sklenili slovesno mašo. Zatem smo se vsi zbrali v dvorani Slovenskega doma, da bi še "posvetno" počastili našo SLOVENIJO. Nagovoru predsednika Društva Slovencev dr. Zorca so sledili duet Bodi zdrava, domovina (dr. Zorec in ga. Minka Jevšek Blachon), recitacija Gregorčičeve pesmi Znamenje in pevska točka zbora Naš dom, ki je izvedel tri pesmi; zadnjo, slovensko himno Zdravljico, pa je zapela cela dvorana. Sledilo je prijetno srečanje ob kozarčku in prigrizku.

Močno si želimo in smo trdno prepričani, da bo naša mlada država okrepila narodni ponos vseh Slovencev, ki živimo izven domovine, da bi se še tesneje povezali med seboj in videli v domači zemlji svetlo zvezdo, za katero je vredno darovati naš trud in naše žrtve.

Kako lepo bo — kot je v svojem nagovoru poudaril g. Čretnik — če bomo vsak in vsi vsak trenutek lahko rekli, da smo napravili, kar je bila naša dolžnost, slovenska in krščanska!

V. K.—Z.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Post je čas priprave na velikonočno skrivnost, čas obnove našega duhovnega življenja. Dogodki zadnjega leta nam jasno pričajo, da brez moralne obnove ne mi osebno, ne narodi ne morejo živeti v miru in blaginji.

Duhovne obnove: 29. marca v Armetièresu v cerkvi sv. Terezije ob 15.30; 5. aprila v Tourcoingu v kapeli pomočnic duš v vicah ob 16.30; 4. aprila v Lievinu, N. D. de Lourdes, ob 17. uri.

Zakrament sv. zakona sta si dala Joselito Petrolo in Kristina Klavdija Couture. Obilo božjega blagoslova!

13. januarja je *zaspala v Gospodu* v bolnici v Beuvry v svojem 87. letu življenja ga. Marija Centrih roj. Vah. Rojena na Kozjem je prišla pred 60 leti s svojo družino v Francijo. Vzgojila je pet sinov in se vse življenje zanje žrtvovala. Sloveta je po veliki srčni dobroti. Njena ljubezen so bile cvetlice. Pogreb je 16. januarja zbral številne rojake in domačine v cerkvi N. D. de Lourdes. Pokopana je bila na pokopališču Calon v družinsko grobnico. Naj se spočije v Bogu.

Tudi v Nici smo se zbrali, da proslavimo mednarodno priznanje Slovenije.

šču Calon v družinsko grobnico. Naj se spočije v Bogu.

23. januarja je *nenadoma preminul* v svojem 67. letu v Sallauminesu g. Viktor Zavolovšek. Zadnje mesece je iskal zdravje v bolnici v Lensu. V upanju, da se mu je zdravje povrnilo, nas je nepričakovano zapustil. Pogreba se je udeležila številna množica rojakov in domačinov. Pokopan je na pokopališču v Sallauminesu skupaj s svojo soprogo Katarino v grobnici svojih staršev. Naj se odpočije od svojega truda. Vsem žalujočim naše iskreno sožalje!

MARSEILLE

Pri *slovenski maši* se bomo zbrali na 1. postno nedeljo, 8. marca, ob 5. uri popoldne v Marseillu v kapeli sester, Rue Paradis.

Po dolgi bolezni je *s tega sveta odšel v večnost* g. Franc Lutman. Umrl je 1. januarja 1992 v starosti 79 let v Chateauf-neuf-les-Martiguesu. Rodil se je 27. septembra 1912 v Šempetru pri Gorici. Med zadnjo vojno so ga kot vojaka italijanske vojske zajeze zavezniške sile in je konec vojne dočkal kot ujetnik v Martiguesu pri Marseillu. Po vojni je ostal kar tam in od leta 1968 je živel v Chateauf-neuf-les-Martiguesu, kjer si je zgradil hišo in pusto kamnito področje spremenil v lep vrt, kjer je zasadil trto in češnje ter gojil zelenjavo. Pri njem so se radi zbirali naši rojaki, ki živijo okrog Marseilla. Ko smo začeli s slovensko mašo v Marseillu, je do zadnjega, dokler je mogel, prihajal k maši. Leta 1984 smo slavili njegovo zlato poroko. Vsi ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

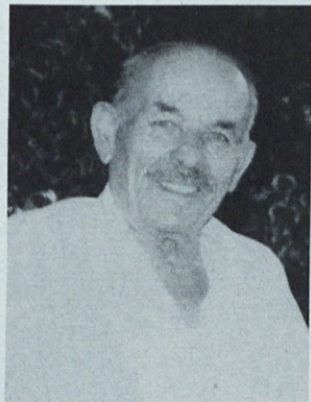
Naj mu bo Gospod bogat plačnik za vse dobro, kar je storil, in naj mu podeli večni mir in pokoj. Ženi in otrokom pa izrekamo globoko sožalje ob izgubi dobrega moža oziroma očeta.

nemčija

STUTTART-okolica

Šipon, cviček in kraški teran. — Z mednarodnim priznanjem Slovenije se je tudi rojakom na Württemberskem odvalil težak kamen od srca. Spodobilo se je, da smo ta dogodek tudi slovesno praznovali, kar se je zgodilo na osmih krajih. K uresničitvi tisočletnega sna

Pokojni Franc Lutman iz Chateauf-neuf-les-Martiguesu.

*Nič jih ni zeblo, ko so Slovenci v Aale-
nu 19. januarja 1992 kar na prostem
dvignili kozarček ob težko pričako-
vanem priznanju Slovenije. Njih srca
so bila topla od veselja.*

našega naroda, da bi bil na svoji zemlji
svoj gospodar, smo dvignili ob slo-
venski zastavi in himni kozarčke s
šiponom, cvičkom, kraškim teranom in
würtemberško kapljico. Ob tej vsaki
pridobitvi dela in sonca se je na svoj
način dvignila tudi pesem Kol'kor kap-

*Rojaki v Heilbronnu v Nemčiji na-
zdravljajo mladi Sloveniji ob njenem
mednarodnem priznanju.
(25. januarja 1992).*

ljic, tol'ko let in Regiment po cesti gre.
V Böblingenu in Forchtenbergu smo to
slavje povezali s spominom na pesnika
Prešerna, katerega obletnice smrti
smo se spominjali v februarju. Tako je
bilo tudi v Schwäbisch Gmündu.

Slavja so bila povsod nekaj izredne-
ga za našo skupnost v teh krajih
Nemčije. Schordorf, Aalen, Stuttgart,
Heilbronn, Oberstenfeld, Böblingen,
Forchtenberg in Schwäbisch Gmünd
so bili kraji, kjer smo dali duška svoje-
mu veselju. V teh krajih nas je prišlo
vsaj 500 rojakov skupaj.

Poleg domače in würtemberške
kapljice so bile na razpolago tudi po-
nudbe naših podjetnih rojakinj: v Heil-
bronnu krofi, flancati, špehovka in
slano pecivo; v Oberstenfeldu orehova
potica; v Böblingenu prav tako krofi,

flancati, orehova potica, mešano peci-
vo. V Forchtenbergu so rojakinje po-
stregle navzočim z domačimi tortami,
v Schwäbisch Gmündu pa s trdimi
flancati in orehovimi roglički. V
Schorndorfu in Aalenu smo dvignili
kozarčke kar na prostem. Naše srce je
bilo tako toplo, da nismo občutili zime,
ki nam tudi letos ni povsem prizanesla.

V Stuttgartu je za uvod slavja spre-
govoril g. Anton Strojani. V Böblingenu
je poudaril pomen slovenske samo-
stojnosti Lojze Metož in nanizal misli
ob pesniku Prešernu in njegovi Zdrav-
ljici. V Forchtenbergu je nakazal na
kratko razvoj do slovenske države
Franc Demšar. Prešernovo Zdravljico
je deklamiral na pamet, za kar je bil na-
grajen z močnim ploskanjem. V
Schwäbisch Gmündu je ga. Lojzka
Bajt v pozdravni nagovor vpletla
Prešernovo Zdravljico, iz katere sta
vzeti dve kitici za novo slovensko
himno. Povsod je bilo lepo in slovensko
srce je prišlo na svoj račun. V samo-
stojni državi je končno odkrilo samo
sebe.

*Ustanovitev društva Slovenija-Stutt-
gart.* — V nedeljo, 12. januarja, je bilo
v Stuttgartu ustanovljeno Kulturno
društvo Slovenija-Stuttgart. O tem do-
godku je poročal radio Deutsche
Welle, slovenski oddelek pri radiu Vati-
kan, dnevnik Stuttgarter Nachrichten
in ljubljansko Delo, pa še drugi
sporočevalci.

Ustanovno zborovanje je vodil rojak
Karl Cepl iz Waiblingena, sam volilni
postopek pa inž. Feliks Tavčar iz Stutt-
garta. Po sprejemu statuta se je še
istega dne vpisalo v to društvo 37
članov; medtem pa je članstvo že pre-
stopilo število 100.

Med cilji društva je navedeno, da bo
„skrbelo za varstvo duhovnih, kultur-
nih, narodnih in političnih interesov
članov na krščansko-humanističnih te-
meljih. Trudilo se bo za odstranitev du-
hovne škode, ki jo je prizadela Sloveniji
komunistična diktatura, ter stremelo
po spravi med ljudmi.“ Že ta dva pou-
darka povesta, da je bilo potrebno
ustanoviti to novo društvo na
Würtemberskem.

Za predsednika Kulturnega društva
Slovenija-Stuttgart je bil izvoljen g.
Karl Cepl, za tajnika g. dr. Branko

Ob slavu mednarodnega priznanja Slovenije v Böblingenu (2. februarja 1992) je bilo navzočih nad sto rojakov.

Tanšek, za blagajnika pa g. Anton Casar.

Društvo je šlo takoj na delo in je že v nedeljo, 2. februarja, organiziralo v Stuttgartu informativni in diskusijski večer z univerzitetnim profesorjem g. Jankom Trunkom. Pretehtali smo duhove, ki vodijo Slovenijo v lepšo bodočnost, in tudi tiste, ki vsak razvoj ovirajo. Tega večera se je udeležilo 63 rojakov iz Stuttgarta in okolice.

Veseli in žalostni spomini. — Leta 1991 smo po krstu sprejeli v našo versko skupnost sedem novih članov, ki smo jih v prejšnjih poročilih že imenovali. Pred oltar so šli štirje pari, nazadnje Dušan Šori iz Ptuja in Silva Brec, rojena v mestu Unna v Nemčiji. Iskrene čestitke!

Bolj žalostno pa je bilo z *odhodom sedmih rojakov*, ki so na različne načine zaključili svojo zemeljsko pot. Med njimi je bilo šest moških in ena ženska. Povsem drugače pa smo začeli leto 1992. Že v januarju sta nas zapustili dve rojakinji: 39-letna Marta Malovič iz Prigorice pri Ribnici (umrla je v bolnici v Tübingenu) in 40-letna Štefka Trebušak od Sv. Ambroža pri Cerkljah na Gorenjskem (žrtev prometne nesreče na avtocesti ob Ciemsee na Bavarskem, ko se je vračala v Nemčijo). Obe bosta počivali na domači zemlji, prva v Hrovači, druga v Šenčurju pri Kranju. Naj počivata v božjem miru. Vsem žalostnim naše iskreno sožalje.

OBERHAUSEN

Dan priznanja države Slovenije 15. januarja je bil najbrž povsod nekaj posebnega. Tudi med nami Slovenci na tujem. Veselili smo se in si od blizu in tudi na daljavo izrekli upanja polno veselje in čestitke. Na župniji nismo posebej organizirali kakšnega srečanja in praznovanja. Prepustili smo to obhajanje rednim srečanjem ob slovenskem bogoslužju po utečenem redu.

In tako je tudi bilo. Kjer smo prišli skupaj, je prišel do izraza vesel ponos, da imamo končno vendarle lastno državo, ki jo priznava Evropska skupnost in vse več držav sveta. Seveda so v pogovorih prišle na dan vse velike skrbi in zapleti v političnem življenju doma. Prav tako veliki gospodarski

V klenem nagovoru je Lojze Metež navdušil mladino in odrasle.

problemi, vprašanja neupravičenega bogatenja posameznikov in slab položaj slovenskega malega človeka. Da, usoda domovine nam je zelo zlezla pod kožo in s skrbjo se oziramo v njeno smer.

Ponekod so rojaki spontano pripravili boljšo postrežbo. Tako je bilo v Wettru, kjer so žene poskrbele za pravo

G. predsednik Lojze Peterle je podrobno predstavil trenutno stanje v Sloveniji, potem ko je bila priznana njena samostojnost.

Pri razkladanju podarjenih zdravil in medicinske opreme sta diakonu Stanislavu pomagala sin Klemen in brat Jože.

slovesno pojedino. Kratki pozdravni besedi in zdravici je sledila slovenska himna.

V *Eschweilerju* je član župniškega odbora g. Grubar doživeto prebral tri Prešernove pesmi. Seveda smo tudi zapeli. V tej skupnosti smo se že pri maši pridružili praznovanju zakoncev Silve in Silvestra Rajh. Obhajala sta *srebrni jubilej*. Zahvalila sta se pri maši Bogu za darove, ki sta jih skupaj prejela v svoji družini s sinom Aleksandrom in hčerjo Diano. Naj na tem mestu omenimo tudi njuno veliko zvestobo slovenski skupnosti v tem kraju. Odkar je tam slovenska maša, sta zve-

sto prihajala in tudi sodelovala v življenju skupnosti. Bog ju blagoslavlja še dolgo v naši sredi. Spomnili so se v tej skupnosti tudi 10-letnega delovanja slovenskega duhovnika med izseljenci in mu izročili spominsko darilo.

V *Essnu* je 27. januarja obiskal Slovence predsednik slovenske vlade g. Lojze Peterle. Ob svojem prvem uradnem obisku v Bonnu si je prihranil polni dve uri časa za srečanje z nami. Večer je prinesel lepo doživetje, ki udeležencem ne bo hitro zdrknilo v pozabo. V pozdrav so predsednika nagovorili otroci slovenske dopolnilne šole in mu izročili majhno darilce za njegove otroke. V nagovoru je potem g. Peterle izrekel priznanje vsem, ki so si zunaj domovine ves zadnji težki čas prizadevali na svoj način, da je dosežen veliki cilj samostojnosti in priznanja slovenske države. Vlada ima sedaj vrsto nalog, da se priznanje uresniči v meddržavnih dogovorih in vzpostavljanju uradnih odnosov. Posebej je omenil vlogo Nemčije, ki je največji gospodarski partner Republike Slovenije v Evropi in tudi najbolj zaslužna za njeno priznanje. Sledile so predstavitev dela nekaterih društev, šole in katoliških župnij na našem področju. Nato pa je predsednik odgovarjal na vprašanja. Zbor Slovenski cvet iz Moersa (v precej okrnjeni zasedbi) je za konec zapel pesem *Slovenija, moja dežela*; plesna skupina društva Bled pa je predsednika spremljala ob odhodu.

Prvič smo doživljali, da je prvi mož slovenske demokratične oblasti prišel in odšel v spremstvu, kakor pripada državlniku.

Bilo je ta čas še nekaj dogodkov,

med katerimi moramo posebej s skrbjo izvesti *nesrečo*, ki se je pripetila Iztoku Kešpretu, zborovodji iz *Moersa*. Poleg njega in družine je seveda najbolj prizadet zbor, ki se bo moral v nekaj naslednjih mesecih sprijazniti z manj intenzivnim delom. Vendar se veselimo tni dni ob novicah, da gre mladeniču že bolje.

Zbor je organiziral ob februarjem srečanju v tem kraju tudi veselo *pustno prireditev*, ki je prav lepo uspela. Igrala sta Vojko Bregar in Toni Augustin.

Nabirka zdravil za UKC s pomočjo slovenske župnije v Oberhausnu je potekla na prošnjo, ki smo jo prejeli z Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. O pomanjkanju zdravil v slovenskih bolnicah sicer vemo iz dnevnih poročil, vendar ni mogoče zbirati nenačrtno karkoli. Ko smo imeli v rokah listo najpotrebnejših zdravil in aparatov, smo obvestili najprej nekaj naših zdravnikov tod okrog, ki so nam priskočili na pomoč bodisi z dobrimi nasveti kakor tudi s svojim osebnim zavzemanjem pri znanih firmah in njihovih zastopnikih.

Odločilno in vse pohvale vredno delo sta opravila g. dr. Eva Darian-Baumsteiger in g. dr. Tomaž Darian iz Schwerte. Navezala sta stike še s slovenjegraško bolnico, kjer imata svoje dobre znanke in prijatelje. Tako se je spisek potrebnih stvari dopolnil. Njuni dopisi na naslove znanih osebnosti, firm, bolnic, apotek in drugih ustanov so jima vzeli precej časa, vendar so obrodili tudi sadove. Tako je v začetku februarja diakon Stanislav Čepel lahko odpeljal v Slovenj Gradec in Ljubljano precej poln kombi zdravil in aparatov v vrednosti krepko nad 100.000 DEM. Obenem je bilo predano Slovenskemu Karitas 10 novih plaščev za hrvaške begunce, ki jih je pridobila družina Časar iz Krefelda.

Zahvala, ki je bil deležen g. diakon ob prevzemu blaga v Sloveniji, naj tudi s tega mesta doseže mnogo darovalcev, ki so pomagali v tej akciji z denarjem, da smo mogli kupiti zdravila, ki jih nismo dobili v dar od firm in apotek.

Obenem naj omenimo, da je prav na dan priznanja odšel na dolgo pot v Afriko sonograf (Ultraschall), ki smo ga pridobili v *Essnu* za bolnico, ki jo

Pok. Ida Kostanjevec iz Hüchelhoven-Baala, o katere nenadni smrti smo pisali v eni prejšnjih števil NL.

v Zambiji gradi naš misijonar Stanko Rozman.

BERLIN

Letošnje leto bo za mnoge mlade Slovence iz Berlina prelomno. Kar 35 jih bo prejelo *zakrament sv. birme* in se tako uvrstilo med odrasle in odgovorne kristjane, pet otrok pa bo pristopilo k *prvemu sv. obhajilu*. To je bil glavni razlog, da je župnik berlinskih Slovencev g. Martin Horvat za prvi vikend v februarju povabil v Berlin g. Jožeta Kužnika iz Maribora. Z mladimi, birmanci in prvoobhajanci naj bi imel več duhovnih srečanj kot pripravo na te velike dogodke.

V četrtek, 30. januarja, zvečer je bilo najprej srečanje z mladimi. Jezusov življenjski slog — to je bila tema, ob kateri smo primerjali življenjski slog današnjega človeka. Pozunanjenost, prizadevanje za zgolj zunanji videz, moderno farizejstvo, vse to je prisotno med mladimi danes. Kakor je bil Jezus pogumen preoblikovalec takratnih družbenih norm, ki so usužnjevale človeka, in jih je prelamljal v dobro človeku, tako moramo tudi kristjani danes pogumno pričati za prave vrednote in nasprotovati navidezni urejenosti, ki je mnogokrat zgolj fasada za prikrito sebičnost. Glavno merilo naših odnosov je ljubezen do bližnjega.

Ves sobotni popoldan (1. februarja) je bil namenjen birmancem. Od 12. do 18. ure so se vršila srečanja (skupna in po skupinah), v katerih smo razpravljali o različnih znamenjih: o naravnih, ki vplivajo na naše vsakdanje življenje; o človeku kot znamenju; o Kristusu, znamenju Boga med nami, in o Cerkvi kot znamenju odrešenja za ljudi. Delovno popoldne smo zaključili z mašo, kjer je bil blagoslov sveč, kot poseben opomin za nas vse, da bi bili mi, kristjani, razpoznavno znamenje božje luči v svetu.

Nedeljsko popoldne (svečnica) pa je bilo namenjeno letošnjim in lanskim prvoobhajancem. Srečanje s Kristusom pri maši je in mora biti za nas kristjane vedno praznik. Jezus sam nas vabi na to praznovanje, na svojo gostijo, kjer nas gosti s svojim božjim kruhom. Da bi bili vredni gostje pri božji mizi, se moramo nenehno truditi za čisto srce. Vse to so otroci ustvarjal-

Praznovanje novega leta v Berlinu.

no prenašali na papir ter z risbami in opombami izražali veselje nad tem, da smo povabljeni na praznovanje z Jezusom. Pravo praznovanje smo doživeli, ko smo se ob koncu srečanj zbrali pri maši, kjer smo Jezusu darovali svoja srca. Znak tega darovanja so bile goreče sveče, ki smo jih prinesli k oltarju.

Lahko rečem, da je bil to zares duhovni vikend, v katerem so se mladi in otroci za nekaj časa iztrgali naglici vsakdanjega življenja in se posvetili poglobljanju temeljev svoje vere.

MÜNCHEN

● *Mednarodno priznanje Slovenije*
15. januarja je zaznamovalo tudi naše župnijsko življenje. Neprestano je zvonil telefon. Čestitke in obilica vprašanj. Naši župljani so se zanimali, kako bo sedaj s slovenskimi potnimi listi, kdaj bo odprt slovenski konzularni urad v Münchnu, kako bo s pokojninami, denarnimi nakazili, bolniškim zavarovanjem, ali bo dosednji socialni sporazum med nekdanjo Jugoslavijo in ZRN ostal v veljavi, kako bo Republika Slovenija urejala dvojno državljanstvo in še kaj. Potrudili smo se, da bi lahko našim rojakom postregli s kar najbolj točnimi odgovori.

Našo misijo je obiskala tudi *novinar-ka bavarske televizije* s snemalcema. Naredili so nekaj posnetkov in se pozanimali za naša pričakovanja ob tem za Slovence tako pomembnem dogodku.

Z razliko od slavnostnega razpoloženja pri Hrvatih, ki smo si ga lahko ogledali v večernem dnevniku, je bil naš odgovor morda pretirano stvaren: „Neodvisna Republika Slovenija pomeni za vse njene državljane začetek normalnega življenja. Slovenci so se skoraj v celoti opredelili za svobodo, samoodločbo in demokracijo. Pričakujemo čimprejšnjo navezavo tesnih gospodarskih in kulturnih stikov z vsemi deželami Evropske skupnosti, od Nemčije pa se nadajamo pravičnejšega socialnega sporazuma.“

Pokojni prof. Jožef Arech.

*Mladi slovenski Münchenčani
v narodnih nošah.*

Pri zahvalni maši za domovino 2. februarja smo se spomnili vseh, ki so dali življenje za samostojno Slovenijo oz. kakorkoli pomagali k uresničitvi tega zgodovinskega dogodka.

Morda najprisrčnejša pa je bila čestitka nekega Turka. V težko razumljivi nemščini nas je poprosil, če bi mu posodili slovensko zastavo. Z njo je hotel razveseliti svoje slovenske sodelavce pri BMW-ju. Radi smo mu ustregli. Razveseljivo je, da je postala Slovenija znana ne le političnim veljakom, marveč tudi preprostim ljudem širom po svetu.

● Konec januarja je umrl profesor *Jožef Arech*. Dobrodušnega gospoda so poznali mnogi naši župljani. Rodil se je pred 67 leti v Starem trgu pri Slovenj Gradcu. Bistrega fanta je oče poslal na mariborsko klasično gimnazijo. Sam je večkrat pripovedoval, da ga matematika ni preveč zanimala, zato pa ga je tembolj pritegnilo leposlovje. Po maturi je študiral slovenščino, primerjalno jezikoslovje in dramaturgijo. Svojo prvo službo je dobil v Postojni, kjer je postal dramaturg v tamkajšnjem na novo ustanovljenem gledališču. Rad se je spominjal svojega ustvarjalnega gledališkega snovanja. Kot humanist se ni mogel sprijazniti s cenenim agitatorskim nastopaštvom, ki ga

je zaukazala povojna boljševisitična kulturna politika. V gledališki program je uvrstil dela iz svetovne dramatike, ki se ukvarjajo z zahtevnejšimi temami: smisel življenja, nasilje, krivda, pravičnost. To je bilo zanj usodno. Stalinističnim oblastnikom je postal sumljiv, zgu-bil je službo.

Dalj časa je bil brezposeln, dokler mu prijatelji niso priskrbeli učiteljsko mesto v Ribnici na Pohorju. Takrat je bilo to kazensko mesto za izobraženca.

Silni partijski teror je živčno uničil rahlo Arechovo dušo. Pobegnil je najprej v Avstrijo, nato pa v Nemčijo. Ustali se je v Münchnu, kjer je študiral germanistiko. Bil je temeljit poznavalec nemške klasične literature. Ker je odlično obvladal nemščino, so ga kmalu uporabili za sodnega tolmača in prevajalca. To službo je opravljal čez trideset let, dokler se ni zaradi bolezni pred šestimi leti upokojil.

Na pogreb so prišli njegovi sorodniki iz domovine in domači župnik, ki ga je tudi pokopal. Njegovi življenjski družici, s katero je bil poročen polnih 29 let, in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje.

● Znani slovenski glasbenik *Slavko Avsenik* je v studiu Bavarskega filma v Münchnu posnel za SAT 1 televizijsko oddajo za nanizanko najpopularnejših zabavnih melodij. Njegov menežer nas je poprosil, da bi sodelovali s slovenskimi narodnimi nošami. Naši župljani so se radi odzvali. Prišli so še trije pari z g. Gajškom iz Ingolstadta in trije pari

iz Augsburga. Skupno smo zbrali 45 narodnih noš. Občudovali jih boste lahko v oddaji, ki bo na sporedu v maju. Za vse je bil zanimiv tehnični potek snemanja. Po snemanju se je g. Avsenik vsem zahvalil in jim razdelil avtograme. Bil je lep večer. Pogrešali smo le, da je Avsenikov slovenski izvor bil skorajda zamolčan. Razen kratkega pozdrava nismo slišali slovenske besede. G. Avsenik in njegov ansambel so tako znani, da bi lahko zapeli kakšno slovensko pesem. Prepričani smo, da bi nemško občinstvo to z naklonjenostjo sprejelo. Še posebej zdaj, ko odraža javno mnenje v nemških deželah veliko simpatijo do Slovenije.

nizozemska

Folklorna plesna skupina je konec januarja imela svojo vsakoletno prireditev. Vse so lepo pripravili, a udeležba bi mogla biti lepša. Zaradi goste megle se mnogi niso upali na cesto.

Pogum! Zimska megla je del življenja...

V zadnjih tednih je naša skupnost pridno zbirala za hrvaške begunce v Sloveniji.

Konec januarja so vse nabrano in kupljeno odpeljali v Slovenijo. O tem dogodku bomo podrobneje poročali v prihodnji N.L., ko bomo poročilo mogli ponazoriti s fotografijo.

Sestre Perko-Lazukič iz Bjuva pojejo svojo pesem v pozdrav neodvisni Sloveniji.

Landskrona: slovensko samostojnost je bilo treba zaznamovati z veseljem.

švedska

● „Slovesna razglasitev samostojne in neodvisne države Slovenije 26. junija lani je pomembnejši mejnik naše zgodovine kakor njeno priznanje januarja letos,“ pravi Edit Novak iz Landskrone. Pritrditi moramo tej mladi pravici iz druge generacije tukajšnjih Slovencev, ki se ne uveljavlja le v svojem poklicu, ampak tudi v promociji Slovenije v švedski družbi.

In vendar smo po vsej Švedski, kjer se zbirajo Slovenci, proslavili slovensko samostojnost šele sedaj, preprosto zato, ker nas je ropotanje tankov preglasilo, preden smo se utegnili pridružiti veselju slovesne družbe pred slovenskim parlamentom. Za slehernega, ki se rodi na ta svet, je pomembno, da ga sprejmejo in priznajo, tako tudi za naš narod. Še v Cerkvi je tako, da je krst treba dopolniti s potrditvijo — z birmo. Morali smo praznovati „birmanski dan Slovenije“. Po vseh družtvih smo ga zaznamovali s proslavami in družabnimi večeri, kjer smo si med seboj nazdravili in zaželeli vse dobro Sloveniji v njenem uveljavljanju enakopravnosti v krogu neodvisnih držav. Z nami so se veselili tudi mnogi prijatelji Slovencev. Pri slovenskih mašah smo molili za mir, medsebojno

razumevanje ter moralni in materialni napredek domovine in blagoslovili slovensko zastavo s prošnjo Bogu, naj naredi ta simbol Slovenije za znamenje naše zdrave ljubezni do domovine.

● Prek helsingborškega pristanišča pride na Švedsko vsako leto 21 milijonov potnikov iz Danske in drugih delov Evrope, zato lahko mesto Helsingborg imenujemo glavna vrata v Švedsko. Komaj dve uri zatem, ko je Švedska priznala Slovenijo in Hvaško, so pred helsingborškim magistratom zaplapolale slovenska, hrvaška in švedska zastava, ki so bile tam v počastitev dveh novih evropskih držav izobešene še naslednje tri dni. Občinski možje so Milanu Starcu, predsedniku solidarnostnega odbora za samostojno Slovenijo, obljubili, da bodo slovensko zastavo pridružili tistim zastavam, ki jih vsako leto v glavni poletni sezoni v pristanišču izobešajo v pozdrav potnikom iz kontinentalne Evrope.

● Örebro. Katoličani iz Örebroja bi radi več vedeli o narodih, iz katerih prihajajo člani njihove župnije, zato prirejajo tako imenovane narodne večere. Že novembra lani so se na župnijskem svetu dogovorili, da bodo imeli 25. januarja slovenski večer. Ker je medtem Slovenija že mednarodno priznana, jo je bilo še lažje predstaviti. Zadostovalo je, da smo povedali, kaj smo, in tega, kaj nismo, ni bilo več treba dopovedovati. Pri maši so se prepletala slovenska in švedska besedila, tako da so farani najprej doživeli, kako Slovenciujemo in molimo, po maši pa so še okusili, kako jemo. Družina Volk je poskrbela za pijačo, tako da je tisto, kar so

pripravili doma pri Turkovih, Žgavčevih, Vičičevih, Siličevih, Beznikovih in drugod, še bolj teknilo. Na izbiro je bila krompirjeva solata s polpeti in segedin. Cankarjevo besedilo o raju pod Triglavom v lepem švedskem prevodu so dopolnili videofilmi o Sloveniji. Gostje so svoje zadovoljstvo nad prijetnim večerom želeli pokazati tudi s tem, da so za Slovenski Karitas zbrali 1900 kron.

● Landskrona. Župnik Kristijan Soll, ki je Poljak po rodu, je z veliko simpatijo spremljal osamosvajanje Slovenije in Hrvaške. Ker župnijska kapela ne more sprejeti veliko ljudi, se mu je zahvalna maša, ki smo jo imeli v tej kapeli ob priznanju Slovenije, zdela preskromna. Predlagal je, naj v

Pokojna Marija Laznik iz Huskvarne.

mestu najamemo kakšno dvorano za večjo slovesnost. Ge. Jelki Karlinovi gre največja zasluga, da vse to ni ostalo le pri lepi zamisli. 1. februarja sta slovensko društvo v Landskroni s sodelovanjem Slovenske misije ter tamkajšnja župnija pripravila zares lepo sobotno popoldne in večer. Pričeli smo z zahvalno mašo v slovenščini. Lepo petje je veliko prispevalo k ubranosti trenutka. Zahvalno pesem smo zapeli slovensko in švedsko, s čimer se je pokazalo, da prijatelji in znanci Slovencev v Landskroni delijo z nami svoje veselje. Predstavniki Hrvatov, Madžarov in Poljakov so nam vsak s svojim šopkom čestitali in zaželeli božjega blagoslova samostojni Sloveniji. Tudi gospa Stel-la, ki je po rodu iz Sri Lanke, je ob tej priložnosti svojim slovenskim prijateljem želela pokazati svojo pozornost, zato je vsem sladkosnedežem v veselje podarila veliko torto, ki jo je sama pripravila.

Akademijo v počastitev neodvisnosti je odprla Edit Novak z razmišljanjem o vpetosti v domačo grudo in v svet. Zvonkova recitacija Zdravljice ter petje mešanega zbora Lipa, sester Budja in sester Perko-Lazukič sta pokazali, da se je slovenstvo vedno napajalo iz kulture in tako tudi v Landskroni. Ker je bilo tisto, kar je prihajalo iz kuhinje, dobro in tudi pijače ni manjkalo, se nam ni mudilo domov. V spominu nam bo ostalo, da smo praznovali mednarodno priznanje Slovenije. Okrog 70 nas je bilo, ne le iz Landskrone, ampak tudi iz Helsingborga, Bjuva in drugih krajev južne Švedske. Še več bi nas bilo, če bi vsi vedeli, kako nekaj pomembnega je priznanje, ne le tisto mednarodno, ampak tudi medsebojno, ko drug drugemu priznavamo pomen njihovega truda, njihovih talentov in predvsem njihove osebnosti.

● *Slovo.* Prvo adventno nedeljo lani je prišla Marija Laznik k slovenski maši v Jönköping v žalni obleki. Naročila je mašo za svojega bližnjega sorodnika v Avstraliji, ki se je smrtno ponesrečil. 16. januarja so se njeni domači in znanci oblekli v črno, ko so jo iz iste cerkve spremljali na zadnji poti. Bilo jih je 140. Pokazali so, kako zelo so jo cenili, da je v življenju znala vsakemu prisluhnniti, čeprav je zadnje čase sama veliko trpela, saj se je mo-

rala že 1976 podvreči težki srčni operaciji, da so ji vstavili umetne srčne zaklopke. Marija se je rodila pred 54 leti Jeršičevim na Teharjah pri Celju. Na Švedsko je prišla leta 1961. Zaposlila se je v tovarni Huskvarna, ki je zaradi svojih šivalnih strojev in drugih aparatov znana tudi drugod po Evropi. Mnogim našim rojakom je v prvih letih njihove tujine kot tolmačica pomagala v srečevanju s švedsko javnostjo. V boleznijo jo je držala pokonci ljubezen do vrta in cvetja in skrb za druge, zlasti za svoje domače (pred štirimi leti je vzela k sebi na Švedsko svojo bolno mamo), vse dokler njeno srce ni ponoči 4. januarja nenadno obstalo. Naj jo dobri Bog poplača za vse njene dobrote in dá moči in tolažbe njenim domačim, katerim izrekamo iskreno sožalje, zlasti možu Urhu, sinu Milanu z ženo in mami.

švica

● *Tag des Friedens — Giornata della pace — Dan miru.* — Appenzell je bil letos drugič priča mirovnega shoda ob sodelovanju italijanske in slovenske misije skupaj z domačimi verniki, to pot v župnijski cerkvi. Bogoslužje se je prepletalo z molitvijo v vseh treh jeziki, osrednjo misel je povzel moto *Ver-ska občestva v izgradnji miru*, ob vstopu v cerkev pa je pogled pritegnil velik plakat, kjer je pod mavrico v treh jezi-

kih pisalo *Verujoči skupaj gradimo mir* . . . Slovenski delež pri bogoslužju je bil letos zaznamovan z izkušnjo vojne v Sloveniji in na Hrvaškem, ko nam — Slovencem na tujem — tiste dni vojne ni preostalo drugega kot solze in molitev, molitev za mir. P. Robert je v kratkem nagovoru omenil tudi besede ministrskega predsednika g. Lojzeta Peterleta iz njegovega božičnega voščila: „ . . . Beseda mir nam letos pomeni nekaj več. Naj se božični mir naseli v vseh naših ognjiščih. Doma in po svetu . . . “

Pri prinašanju darov je slovensko dekle položilo na oltar šopek cvetja z besedami: „*Gospod, podarjamo ti to cvetje, naj bo podoba naše skupnosti, da bi v sreči in veselju ostali skupaj ter živeli v prijateljstvu in miru.*“

Po končanem bogoslužju smo se skupaj podali na deželni trg, kjer smo spustili pod nebo na desetine balonov, ki so imeli privezane lističe z raznimi izreki o miru iz svetega pisma. Levji delež pri organizaciji in izvedbi s strani Slovencev je nosila gospa Adolfin-a Corso-Jurač in naj ji bo ob tej priložnosti izrečena javna zahvala!

● *Dan mednarodnega priznanja slovenske državnosti.* — Sreda, 15. januarja 1992 — dan, ki je dodobra napolnil prostore Slovenske misije v Zürichu. Medtem ko so se odrasli posedli

Appenzell-Landsgemeindeplatz: Baloni s svetopisemskim mirovnim sporočilom so poleteli v želji, da bi ponesli božjo zamisel o pravem miru v svet.

okrog miz, ki so se šibile pod različni dobrotami v trdem in tekočem stanju, so njihovi že tukaj rojeni potomci zasedli pisarno do zadnjega kotička. Veselju in nazdravljanju ni bilo konca. V nedeljo pa smo imeli mašo za domovino v Amriswilu in Zürichu. Očitno je bilo, da je ob tej priložnosti marsikdo začutil potrebo, da se sreča s svojimi slovenskimi rojaki, se globlje zave svojih korenin . . . Veselje je bilo tem večje, saj je bila med državami, ki so tisti dan priznale Slovenijo, tudi Švica. In kar prilega se nam je pismena zahvala ministra za Slovence po svetu, g. dr. Janeza Dularja: „ . . . Ob hitrem priznanju Republike Slovenije kot neodvisne države s strani Švice, države, ki je sicer v mednarodni politiki znana kot previdna in zadržana, se vam najlepše zahvaljujem za velikanski trud, ki ste ga v zadnjih dveh letih vložili v informiranje švicarske javnosti in vlade o resničnih razmerah in namenih našega osamosvajanja. Brez posebnega ugleda, ki ga Slovenci v Švici uživate kot sposobni, delovni ter kulturno in politično razgledani ljudje, ter brez vašega vztrajnega prizadevanja gotovo ne bi bilo tako hitro prišlo do tega zgodovinskega dogodka. Želim vam, da bi vam naš skupni uspeh pomenil osebno zadoščenje ter da bi vas hkrati spodbudil k tesnejšemu medsebojnemu povezovanju in h krepitvi vezi z domovino Slovenijo za ohranjanje

slovenskega kulturnega izročila v Švici . . . ”

● *Slovenski kulturni dan.* — Osrednji slovenski kulturni praznik ob obletnici Prešernove smrti nas je zbral v Meilenu in v Appenzellu v nekajkrat večjem številu kot pri rednem bogoslužju. Običajno smo proslavo osredotočili na enega izmed slovenskih pesnikov ali pisateljev, letos pa je bila naša misel posvečena samostojni, svobodni in suvereni Republiki Sloveniji. Strnjen oris zgodovine Slovencev in nastajanja slovenske državnosti, priložnostne domoljubne pesmi, vse je izzvenelo v Cankarjeve besede: „ . . . Resnično, domovina, nisem te ljubil kot cmeravi otrok; ljubil sem te s spoznanjem; videl sem te vso v nad-

Zürich — maša za domovino: simbol slovenske državnosti, slovenska himna izpisana z umetniškim nadihom, sveče v nacionalnih barvah, enako cvetlični aranžma . . .

logah in grehah, v sramoti in zmotah, v ponižanju in bridkosti; zato sem z žalostjo in s srdom v srcu ljubil tvojo oskrunjeno lepoto. Ljubil jo stokrat globlje in stokrat višje od vseh tvojih trubadurjev . . . Dal sem ti, kar sem imel, če je bilo veliko ali malo. Dal sem ti svoje srce in svoj razum, svojo fantazijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje — kaj bi ti še dal?“, izzvenelo kot napotilo ob lotevanju malodušnosti in razočaranja zaradi strankarskih pre-

(dalje na strani 34)

Gospa Milena Manfreda (na sliki) je spekla torto in jo izvirno okrasila posebej za mednarodno priznanje Slovenije.

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● POPRAVI NAPAKE.

- Cagav, cedenje, preceden, ceha, celulojd, cestno-prometni predpisi, steza se vije cik cak, cikelj, cilingerski, cinglati, Cirilica, coklja, cvilenje, pohati, pohanec.

● POPRAVI NAPAKE.

- Coprati, coprnija, coprnik, coprnica, čast imam, častiželen, Kranjska Čbelica, čebeljinjak, čebuljček, šik, magari, česenj, častitati, čestitati na uspehu, častitka; češ, da; firkelj; pridem, če tudi bo mraz; četvorka, čez dajati, posestvo čez dati; drevo, čigar sad uživaš; čim se je navadil; glaževina, črnomeljski, čudapoln, diven, diviti se, to

me čudi, divota, čuvati se pred kom.

● POPRAVI NAPAKE V NASLEDNJIH POVEDIH.

- Ko se je on zjutraj zbudil, ni več mislil na njo.
- Mi se ne zavedamo, kaj je zdravje.
- Rada bi govorila, a je rajši vse obdržala za sebe.
- Ko je nadnjo zasijalo sonce, se je tudi on razveselil.
- Vedno je bil zoper njih.

● POPRAVI NAPAKE V NASLEDNJIH POVEDIH.

- Čuvaj ni gledal v njo, ker je za nje-

nim hrbtom gorela premočna luč.

- Z njem se je potrudil kot z drugimi.
- Tam je stala lestev, nadnjo pa v stropu odprtina, da bi lahko skoz njo zlezel človek.
- Tedaj sem poleg mene zaslišala tiho klicanje.
- Štiri leta sem stanoval pri njemu.

● ZANIKAJTE GLAGOL V NASLEDNJIH STAVKIH:

- Našli so ključ.
- Prebral in podpisal je pogodbo.
- Knjižničarka je razdelila leposlovne knjige.
- V tem gozdu smo zagledali srno in jelena.
- Pregarjaj krta in ježa.

● NAMESTO PIK VSTAVI PRIMERNE PRIDEVNIKE:

- ... mavrica se je razpela prek neba.
- Ključavnica brez ključa ni ...
- Sosed ima poln čebeljak ... čebel.
- ... mladost je kakor drevo brez vej.
- ... glas seže v deveto vas.

● NADOMESTI SAMOSTALNIŠKE PRILASTKE S PRIDEVNIŠKIMI.

- Primer: Pipa deda. Dedova pipa.
- Gobček psička.
 - Zvestoba prijatelja.
 - Življenje Cankarja.
 - Vojska sovražnika.
 - Šapa medveda.

● KAJ POMENIJO TILE IZRAZI?

- francoz, Francoz, vipavec, Vipavec, kamničar, Kamničar, mariborčan, Mariborčan, meta, Meta,

ivan tavčar

cvetje v jeseni

(odlomek)

Jelovo brdo! Ravno pod Blegošem tiči ta mala vasica sredi rodovitne ravnine. Češnja je glavno drevo in spomladi je pokrajina povita z belimi vencji. Tudi oreh je tu domačin in njegov sad slovi po vsem pogorju.

V tem pogorju sem preživel svoja otroška leta, kakor živi mlada ptica v gnezdu. Živeli smo kakor kos narave in še obleke nismo imeli. Nosili smo dolge, do peta segajoče srajce, in kjer smo se igrali, je bilo videti iz daljave,

kakor bi se na kupu valjale umazane vreče.

Če je sneg zapadel, so se valjale te vreče boste po snegu in tu in tam podrgnile s krvavo kožo po ledu.

Ko je prišla rahla pomlad, smo staknili vsako ribo v vodi, in v gozdu skoraj ni bilo gnezda, da bi ga ne zasačilo naše oko, bodisi na zemlji pod grivo, bodisi visoko na veji ob deblu. Pisani pinož, rumeni strnad in zlata taščica — nobeden ni mogel skriti svoje zakonske posteljice pred nami.

Bili smo del narave in nehote smo občutili, da pripadamo k zemlji, kakor pripada k tej zemlji jelka, ki zraste na slemenu Mladega vrha. Z naravo smo skupaj zrastle in eno smo se čutili z njo.

štefan, Štefan, žerjav, Žerjav, jurček, Jurček, neža, Neža.

● TUJKE NADOMESTI Z DOMAČIMI IZRAZI.

— Agencija, akord, amater, amortizacija, anketa, bilanca, biro, diagram, eksport, franko, garnitura, indeks cen, inventar, kombinat, konjunktura, kooperacija, likvidacija, norma, produkcija, projekt, prospekt, register, reverz, saldo, servis, struktura, tarifa, tehnologija, urbanizem, žiro račun.

● ZAMENJAJ V NASLEDNJIH STAVKIH TUJKE Z DOMAČIMI IZRAZI.

— Šola gotovo ne more biti nezaintere-

sirana, kako živijo otroci.

- Inteligenten porabnik lahko vpliva na produkcijo.
- Indirektno ali direktno si imel prste vmes.
- Tarifa ni mogla zajeti vseh elementov porabe toka.
- Tako odjemalec kot dobavitelj električne energije sta zainteresirana za čim boljše delovanje elektrarne.

● POSTAVI SAMOSTALNIKE V OKLEPAJIH V PRIMEREN SKLON

- Dražim (pes).
- Oštevam (otroci).
- Čudim se (njegovo znanje).
- Ravnam se po (pravila).
- Pričakujem (naša zmaga).

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

● **PREDLOGI Z ZAIMKI:** Postavila je kozarec predenj. Nadnjo se je zgrnila nevihta. Potegnil je odejo čezse. Pogledal je skozenjo. Nadenj je prišla velika nesreča.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Brž ko bo mogoče; bucika; buljiti; bulvar; bunker, bunkerja; burkle, burklast; buržoazija; buteljka.

● **POPRAVLJENE NAPAKE:** Nekje po Pohorju hodi; danes ali jutri; pogodu, vseh mi to ni; poprej; redkokdaj, malokdaj; redkokje, malokje; večidel, povečini je doma; zmeraj, zmerom.

● **PREDMETNI ODVISNIKI:** Zaslišal sem, da so se sosedje pripravili. Napovedujejo, da se bo vreme spremenilo. Bral sem, da je po Evropi močan mrz. Uradnik me je vprašal, kdaj sem rojen. Smučar se je premalo zavedal, da grozijo plazovi.

● **DOPOLNJNI STAVKI:** Rada bi vedela, kdaj boš trezen. Ali se spomniš, kako lepo je bilo na Bledu? Verjel bi ti, da si bil v šoli. Mislim, da mi ne lažeš. Upam, da se boš poboljšal.

● **PRISLOVNA DOLOČILA KRAJA:** Čatež leži ob izlivu Krke v Savo. Ob pogledu na mamino sliko me obide otožnost. Med gledanjem filma ne dajaj pripomb. Pri hoji po gozdu sem ugledal veverico. Pred odhodom v šolo zakleni vrata.

● **ČASOVNI ODVISNIKI:** Ko sva jedla, sva si sedela nasproti. Ko začelnjaš delo, pomisli na konec. Ko sem pisal pismo, je sedela pri meni muca. Ko je padel vrč na tla, se je razbil. Ko se je poslavljala, je Mojca jokala.

● **VPRAŠANJA PO ODVISNIKI:** Kje še vojska ne vzame? Kje se kruh peče? Do kdaj upam? Kdaj imajo kramarji semenj? Kam pade drevo?

● **VZROČNI ODVISNIKI:** Zakaj Jaka straši sošolke? Zakaj je Lidija zoprna? Zakaj je avto zaneslo s ceste? Za čim je umrl France Prešeren? Zakaj mi je oče navil ušesa?

● **NAMERNA PRISLOVNA DOLOČILA ALI ZVEZE:** Primož je prišel pomagat pobeliti sobo. Jutri se odpeljem v Bohinj obiskat strica. Burkle se rabijo za premikanje loncev v kmečki peči. Stope nam rabijo za luščenje prosa. Boris je šel loviti ribe.

● **VZROČNI IN NAMERNI ODVISNIKI:** Smejal sem se, ker se nisem mogel vzdržati. Smejal sem se, da bi zakril bolečino. Prosil sem, ker sem bil lačen. Prosil sem, da bi me vzeli pod streho. Betka je pometla kuhinjo, ker jo je mama nagnala. Betka je pometla kuhinjo, da bi mami ugodila. Jure je umil avto, ker je bil že zadnji čas. Jure je umil avto, da bi se postavil pred Micko. Dušan je šel k zdravniku, ker ga je bolel želodec. Dušan je šel k zdravniku, da bi ga vprašal za nasvet.

izražajmo se lepo

Skočiti, vpasti komu v besedo. — V besedi je vsakomur kos. — Priglasiti se k besedi. — Beseda je nanesla na dolgove. — Napeljati, zasukati besedo na kaj. — Biti brez besede v hiši. — Vselej hoče imeti glavno, prvo besedo. — Njegova beseda veliko zaleže, velja. — Veliko da na njegovo besedo. — Zastaviti besedo za kaj. — Beseda je dala besedo. — Beseda mu je ostala v grlu, na jeziku. — Pazi, kako se boš vedel, da ne bo kakšnih besed. — Saj ni vredno besed. — Niti besede ni spravil iz sebe. — O tem ne najdem besed. — Ne izgublja besed o tem. — Ne obračaj, zavijaj besedi! — Molčal je, čeprav je imel besedo že na jeziku. — Položiti komu besedo na jezik, v usta. — Učenci kar požirajo učiteljeve besede. — Požreti, snesti besedo. — Strah mu je vzel, zaprl besedo. — Besedo mi je vzel z jezika, iz ust. — Vzeti besedo nazaj. — Še besedo, dve o tem. — Izginil je brez besede. — Sedeli so brez besede. — Pripraviti koga do besede. — Glej, da ne pride do kakih besed. (= Do prepira, spora.) — Uboga na (prvo) besedo. — Držati, prijeti koga za besedo. (= Zahtevati, da obljubo izpolni.) — Lovi se za besedo. (= Išče primernih izrazov.) — Povedati kaj po svojih besedah, s svojimi besedami. — Rad opleta z besedami. (= Veliko, a vsebinsko prazno govori.) — Na dan z besedo! (= Povej, kaj misliš!) — Z eno besedo. (= Na kratko.) — Reci zanj dobro besedo. (= Priporoči ga, zavzemi se zanj.) — Z lepo besedo pri njem nič ne opraviš.

pirov in spletkarij, zaradi odsotnosti osnovne politične kulture, balkanskega vedenja in manipuliranja s tisko vse številnejše množice brezposelnih, slabo plačanih, zagrenjenih . . . To ni pot, ki naj bi vodila v Evropo, je naše skupno prepričanje. In sprašujemo se, kaj storiti, da naš človek ne bo ponovno nasedel obljubam in besedam, ki so tako tragično zaznamovale nedavno preteklost in katerih ceno bodo plačevali še bodoči rodovi?! Kot da nas ni prav nič izučilo . . .

SOLOTHURNSKO PODROČJE

● Proslavitev priznanja države Slovenije

Negotovost glede mednarodnega priznanja države Slovenije (in Hrvaške), ki se je kakor senca plazila med nami in se prihljučeno razpotegnila čez božično-novoletne praznike, se je končno razblinila. Slovenija je (skupaj s Hrvaško) dne 15. januarja 1992 postala mednarodno priznana samostojna država. Tako se je ponovno uresničil dvanajst in polstoletni sen trdoživega slovenskega naroda, ki si nobene mu nadvladju ni pustil izruvat svojih rodovnih korenin. Kdo ne bi v znamenje navdušenja in hvaležnosti do vseh, ki so to izpeljali in k temu pripomogli, ob tem zavriskal in — če je kristjan, a to Slovenci v večini smo — na ves glas vzkliknil ali zapel: „Hvala večnemu Bogu!“ Zato smo kot marsikje doma in po svetu tudi na Solothurnskem področju pripravili skromno proslavitev tega edinstvenega dogodka tisočletja. Mimogrede povedano, bilo bi v večjem prostoru in merilu, če bi bilo priznanje bolj in prej zagotovljeno.

Kletar Martin Brumec nam je „posodil“ tri med seboj dobro povezane prostore, namenjene sicer za sprejemanje poslovnih gostov. V zgodnjem popoldnevu smo do kraja napolnili manjši prostor, kjer smo imeli najprej mašo za domovino. Sodelovanje, zlasti petje, je bilo izjemno.

Po maši smo zasedli vsa razpoložljiva mesta in najprej prisluhnili kratkemu orisu slovenske zgodovine, ki nam ga je podal naš dušni pastir br. Damijan. Pomembno je bilo njegovo povabilo, naj bi se s priznano osamosvojitvijo ločili tudi od raznih neslovenskih

prezračevanje

NAPAKE 45 LET NAJ BI PETERLE POPRAVIL V ENEM LETU

Mednarodno priznanje je bilo za vsakega količjak normalnega Slovenca izjemen dogodek, vreden veselja in navdušenja. Ob tem dogodku bi Slovenci morali slaviti. In namesto da bi se organiziralo slavlje, so nas skoraj vsi politiki po vrsti, razen g. Peterleta, zamorili s pridigo, da **se ne smemo prepušiti navdušenju**, da nas čaka resno in trdo delo, češ da nam s priznanjem še ni zagotovljen izhod iz gospodarske krize. Kot da tega navadni državljani ne vemo; saj to je pravzaprav žalitev, da nas imajo politiki za tako nezrele ali pa kar neumne. Morda so nas odvrčali od slavlja in navdušenja zato, ker imajo premalo zaslug in nočejo, da bi bili rezultati vladavine g. Peterleta preveč opevani; naj bo torej tako, kot da se ni nič zgodilo, najmanjšo napako (in tudi tisto, ki mu jo samo pripisujejo) pa je seveda treba bučno obelodaniti.

Priznanje je prvi pogoj za trajno samostojnost in da lahko sploh začnemo reševati gospodarske težave. Tega nekateri sploh ne razumejo ali nočejo razumeti in **krivično** (lahko bi rekli tudi neumno) **kritizirajo g. Peterleta**, češ da ni nič storil za gospodarstvo in da je preveč potoval.

Če tega ne bi zastavil tako, danes

najbrž ne bi bili priznani. Menim, da je začel reševati gospodarsko problematiko na pravem koncu: najprej spremeniti anonimnost in izčrpajočo odvisnost v mednarodno priznanje in pripraviti novo zakonodajo, šele s tem so zagotovljeni najosnovnejši pogoji za reševanje gospodarske krize.

Namesto da bi bil deležen spodbujanja, so mu metali polena pod noge (onemogočeno sprejetje zakona o lastninjenju) in mu nestrpno očitali, da se briga za vse drugo, le za gospodarstvo ne. Celó to, da gre za nesposobno vladó. In največ kritik in blokad je bilo **ravno od tistih, ki so nesposobno vladali 45 let**, sedanji vladi pa prepustili nepopularno popravljanje teh napak s spremljajočim nujnim padcem standarda.

Večina pripadnikov prejšnjega režima se je zagnano lotila pridobitništva in nas celó uči, kaj je tržno gospodarstvo, po drugi strani pa **podtalno sabotira in vlado ovira**, da bi lahko čez čas zopet prišla na oblast, tokrat zakonito, čeprav s podtikanji in obrekovanjem, seveda kot rešiteljica.

Posebna perversnost je, da **vlado kritizirajo celó njeni člani**, odstopijo pa ne, kot npr. g. Rupel, ki je povrh še aroganten in žaljivo vzvišen nad svojimi predpostavljanimi.

In zanimivo, da pri zaslugah nihče

prostaških izrazov in psolv, prinesenih z jugovzhoda bivše Jugoslavije ali od zahodnih sosedov. Prav tako bo med pogovorom treba „pasoše“ zamenjati s potnimi listi in se navaditi prav poimenovali sedanjo novo državo.

Poslušanje o naši daljni in bližnji preteklosti smo kajpada sklenili s Prešernovo Zdravljico. Zopet je sledilo čisto nekaj slovenskega, domačega. Brumčevi so nam na presenečenje vseh postregli z odličnimi krvavicami s krompirjem in zeljem. Dobra kapljica in Jakova harmonika sta nato tja do poz-

nega večera ustvarjala prijetno in veselo razpoloženje . . . Najlepša hvala in Bog povrni vsem za vse, zlasti Brumčevim in Jaku! — „Bog našo nam deželo, Bog živi ves slovenski svet!“

Odprtje letošnjih zimskih olimpijskih iger v Albertvillu — na Prešernov dan (dan slovenske kulture), 8. februarja 1992 — pa nam je prineslo še eno veselje: prvič je na olimpijadi zaplapolala tudi slovenska zastava. Bog daj, da bi tudi v vladnih krogih plapolala modrost in preudarnost, med ljudstvom pa delovna vnema in pravi čut za domovino!

ne omeni g. Pučnika, ki ima velike zasluge, da smo si pravočasno izbojevali samostojnost in s tem tudi pravico do mednarodnega priznanja.

Miroslav Zidar, Domžale — DELO, 23. 1. 92.

VEČPLASTNA OSVETLITEV SLOVENSKEGA UPORA 1941

Ves čas je KPS vsiljevala zahtevo, ki jo je še v letu 1990 ponovila izvršna sekretarka te, tokrat sicer že preimeno-vane stranke, namreč, da se nimamo ničesar sramovati, kar je na svoji poti storila in postorila KPS. Ali je možno pričakovati, da bi se vrnila kaka večja prizadevnost za samostojno opredelitev do znanih dogodkov po vsej tej mračni dobi, ko je bila **pravica do lastnega mišljenja ves čas preganjana?**

Organizacija pripadnikov bivše partizanske vojske, ki je še do včeraj govorila o permanentnosti revolucije, danes lahko uveljavlja svoje sprenevedanje samo zato, ker so dolgotrajne parole v javnosti nadomestile hotenje po lastnem razmišljanju. Misel, da je povojne zločine zagrešila partizanska vojska in da so danes pripradniki te vojske njeni pravni dediči v dobrem in slabem, je hudo moteča.

Javnost kaže neko nestrpnost pri tem. Ko sicer ne sprejema več brez zadržkov revolucionarnih parol, je pa

pripravljena osmešiti tistega, ki so ga ista gesla pahnila v desetletja dolgo brezimnost, danes pa bi rad brez nevarnosti poiskal in pokazal vzroke za to. Nesporno je tudi, da prej omenjena organizacija dovolj učinkovito skrbi za to, da vidimo v preteklosti samo tiste podobe, ki jih sama naslikava ali pa tudi sama radira.

Četudi pustimo ob strani upravičeno vprašanje, zakaj so bili zgodovinarji toliko časa glasniki CK, zgodovino kot vedo pa napravili za deklor politike, in četudi omilimo pomisleke o njihovem sedanjem ravnanju, se mi zdi pomembnejše od njihovih ugotovitev pričevanje še živih ljudi, ki jim je bila tudi po zaslugi zgodovinarjev zabičana tako dolga molčečnost. Ta molčečnost danes pričakuje pojasnilo, zakaj oblast vsa ta desetletja neprestano, od osnovne šole naprej, povsod in zmeraj, od jutra do večera poudarja edino pravilno obliko odpora, ne da bi ji kdo dajal najmanjši povod za tako duševno mučenje. Ali je to neprestano preverjanje potrebno zaradi trdnosti neke morale ali **zaradi prikrivanja nepremostljivih razpok v njej?**

Dolga doba strahu in mrakobnosti je opravila svoje. Javnost se ne bo vznemirjala, če nekaj ostarelih ljudi razmišlja po svoje, samo da ostanejo molčeči, kot so bili do sedaj.

Franč Blatnik, Ljubljana — DELO, Ljubljana, 7. 2. 92.

spoznanje Boga v svetem pismu

(nadaljevanje s 5. strani.)

Sveto pismo spoznava Boga iz tega, da se je v zgodovini razodeval Abrahamu, Izaku in Jakobu, da je imel zveze z Mojzesom pri izhodu iz Egipta in na poti skozi puščavo, iz tega, da je govoril prek prerokov, končno pa prek Jezusa Kristusa, ki je za ljudi božja podoba. Sveto pismo govori torej o živem in osebnem Bogu, ki je ljudem blizu s svojo pomočjo, h kateremu lahko v vsaki potrebi kličemo in vpijemo, ki pa tudi nas kliče in poziva k določenim namlogam. V veri ljudi v Boga odkriva tudi sveto pismo božje sledi v svetu. V celotnem svetu spoznava odsev božjega bleška.

Za sveto pismo je na poseben način ustvarjen po božji podobi človek, zlasti glede svoje svobode in odgovornosti.

Seveda pozna tudi sveto pismo možnost, da kdo Boga taji. Tak človek je za sveto pismo nespametnejši, ki je nadut in slab, ki noče poznati Boga in se ne boji njegove sodbe. Govori in ravna, kakor da bi Boga ne bilo, kot da bi bil on sam Bog. Je ošaben, ne meni se ne za resnico ne za pravico. Dela, kakor se mu zdi.

Tako praktično brezboštvo je nespametno, kajti nihče ne more Bogu uiti, saj, kakor je rekel apostol Pavel, „v njem živimo, se gibljemo in smo“.

Poleg tega je človek ustvarjen za Boga, zato mu je po naravi dano nagnjenje, da vanj veruje.

OF SLOVENSKEGA NARODA

Cenjeni akademski prof. dr. Janez Milčinski! Prebral sem članek, ki se nanaša na zbornik referatov s posveta „OF slovenskega naroda — zgodovinski čas in mesto“. V tej zvezi ste govorili o „spominu na velike dni naše zgodovine“.

Predstava OF v gornjem okviru se mi upira. Nihče ne bi imel nič proti zgodovinski obdelavi OF, pri kateri bi morali sodelovati tudi poznavalci tistega časa iz tabora neobremenjenih. To se očitno ni zgodilo in zato odločno **protestiram proti zlorabi naše najvišje kulturne ustanove** (Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Praktično je to nadaljevanje dobe, ko je bila SAZU služkinja diktature.

Delovanje OF je bilo pretežno na strani revolucije. **OF je sokriva ogromne tragedije**, ki jo je povzročila KPS (od 1941 pa vse do aprila 1990). Nürnberški zakoni postavljajo KPS, OF in partizanstvo v seznam zločinskih organizacij. S tega vidika govoriti o „velikih“ časih je zgrešeno. Pravilno bi se moglo govoriti o „groznih“ časih.

Vojaških akcij resnične NOB skoraj ni bilo. Če pa so bile, niso vojaško dosegle skoraj ničesar, povzročile pa so **grozne represalije** okupatorja. Koristile pa so seveda partiji.

Po vseh zasedenih deželah Evrope so imeli NOB. Po represalijah okupatorja so prenehali. Tako so zahtevali njihove vlade v eksilu, tako so zahtevali zavezniki. Drugače je bilo pri nas, **partija** je okupatorjeve **represalije** dobesedno **vnesla v svoje načrte**. Zakamufirala se je za NOB in OF. Ali naj v tej prevari vztrajajo Slovenci še danes?

Previdnost, kdaj in kako začeti upor proti okupatorju, je bila še kako na mestu. Vsekakor je bil vse do leta 1944 vsak resen upor v Vzhodni Evropi obsojen na poraz s tragičnimi posledicami. Za Slovake in Poljake velja, da jih je NOB skoraj pred koncem vojne stal sto tisoč in več mrtvih, pri vsem tem pa ni bilo nobenega vojaškega uspeha.

Dr. Peter Urbanc, Kanada — DELO, Ljubljana, 7. 2. 92.

oglasi

● **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

IZŠLA JE KNJIGA

STANE KOS

**STALINISTIČNA
REVOLUCIJA
NA SLOVENSKEM
1941—1945**

II

Nepriistranski opis druge polovice medvojne dogajanja v Sloveniji. Knjiga opisuje čas od septembra 1943 do maja 1945. Obsega 272 strani. Stane 30 mark. Dobi se na naslovu: Mohorjeva družba, Viktringer Ring 26, A-9020 Celovec.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v **PALACE HOTELU**, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, bar, na televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **Ugotavljanje „bolezni“ na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet.** Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● **V Velenju PRODRAM** takoj vseljivo dvostanovanjsko hišo z mestnim ogrevanjem. Telefon, garaža, okolica lepo urejena. Na vrtu klet-rastlinjak z ogrevanjem. Zemljišče 702 m². 3 minute od hiše avtobusna in železniška postaja, trgovina, banka. Informacije: Stuttgart, tel. 32 87 74, zvečer od 19. ure naprej.

● **Ugodno PRODRAM** starejšo kmečko hišo (30.000,— DEM) s 15 a zemljišča v naselju Trate št. 50 pri Cmureku na Štajerskem. — Tel. v Nemčiji: 08222 - 29 68.

● **Kdo mi lahko posreduje naslov Amon Jožeta iz Planine, ki živi od leta 1965 v Franciji?** Za informacije prosi Martina Plesnik, Seinsheimstraße 12 A, 8000 München 60, telefon 089 / 83 62 35.

Če potujete v München,
Vas pričakuje

HOTEL ERBPRINZ

Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvojne pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

Pri mesarju.

„Ppprossim enno saaaaalla-aammmo.“

„Tako dolgih pa nimamo.“

o

Direktor tajnici: „Koliko udarcev zmorete na minuto?“

Ona: „Ali iščete tajnico ali strokovnjakinjo v karateju?“

Prenovitelji bodo nastopili pred novimi volitvami s parolo: Še pomnite, gospodje?

Hitler je vprašal astrologa, kdaj bo umrl.

„Na nek judovski praznik.“

„Na katerega?“

„To je pa težko reči. Lahko povem samo to, da bodo tisti dan, ko boste umrli, Judje praznovali.“

o

K teti pride nečak: „Teta, ali imate kaj za piti? Tako sem lačen, da ne vem, kje bi spal.“

o

V gostilni.

„Natakar, prosim, če mi prinese te zobotrebec. Zrezek se mi je zataknil med zobmi.“

o

Med prijateljicama.

„V zakonu sem popolnoma srečna.“

Prosimo nekdanje samoupravne dvorjane, da napišejo spomine svojih graščakov s pravimi imeni.

„Kako ti je pa to uspelo?“

„Prvi dan zakona nama je bilo jasno, da se ne bova nikoli razumela. Zato nisva potem tega poskušala.“

o

Pri zdravniku.

„Loteva se vas gripa.“

„Sinoči sem zato popil steklenico žganja.“

„In mislite, da bo to zadoščalo?“

„Več ga žal nisem imel.“

„Sem vegetarijanec. Zdi se mi, da je ubijanje živali zato, da jih jemo, barbarstvo.“

„Pa ste kdaj pomislili, da s tem, da jeste samo rastlinsko hrano, živalim odžirate hrano?“

Vzeli so mu besedo. zdaj je brez dela.

Fantek atu, ki mu pomaga pri nalogah: „Res mi ne pomeniš nobeno posebno pomoč, vendar je pa lepo poznati nekoga, ki prav tako nič ne ve.“

o

Kos mora v direktorjevo pisarno. „Poslušajte, Kos, koliko pravzaprav zaslužite pri nas?“

„Veliko . . . “

„Veliko?“

„Ja, gospod direktor, veliko premalo.“

o

Kralj svojemu dvornemu norcu: „Kako da si med imena norcev zapisal tudi moje ime?“

„Ker ste poslali ministra s celotno državno blagajno v tujino po nakupih. Mislim, da ga ne bo nazaj.“

„In če se vrne?“

„Potem bom zapisal tudi njega.“

o

„Najprej sem pil vodo z viskijem, potem viski z vodo, kasneje viski brez vode, sedaj pa viski kot vodo.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Türk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), 61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)